

DRUGACIJI

druga druga druga druga druga druga druga

Školski list Druge osnovne škole u Splitu

br. 1., godište I./2008.

SADRŽAJ

IZ ŽIVOTA ŠKOLE

- kroz sliku i riječ 2
- Lidrano 6
- Književni četvrtak 6

SVIJET DRUGAČIJIH

- Odrazi u zrcalu 7
- Živjeti mucajući 7
- OK (ni)je OK 8
- Idemo u McDonald's 8
- Žena je žrtva 9
- NATO 10
- Državna matura 10
- Stranica moga dnevnika 11

PUTOPIS

- Jedan drugačiji Zagreb 12

OSVRTI

- Kulturna baština 13
- Camus vs. Sartre 14

Maturanti 2007./2008..... 16

OSVRTI

- P. Mondrian 18
- E. A. Poe 20
- Sumrak 20
- Overlord 21

KNJIŽEVNOST

- Tristo pedeset duša i jedan prsten 22
- H. Vrdoljak 23
- M. Jurić 23
- A. Vuković 23

STRANI JEZICI

- engleski 24
- talijanski 24
- njemački 24
- francuski 24

SPORT

- Sportski podvizi naših gimnazijalaca 25

HUMOR

- Dugopolje 26
- Upute razrednicima 27

ZANIMLJIVOSTI

- iz psihologije 28
- Stvorite lažna sjećanja 28

Biseri 29

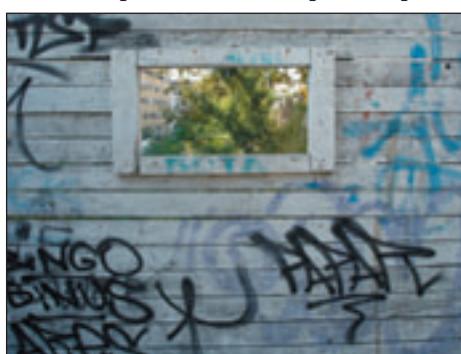
Projekti škole 30

Strip 31

UVODNA RIJEČ

Dragi čitatelji,
kao što vidite, pred vama je novopečeni broj školskog lista! Jedan od onih koji vas ostavljaju bez daha i potrebno je nekoliko dana da se dojmovi slegnu. Sretne smo što vam ga upravo mi možemo predstaviti.

Nakon gašenja školskog lista Suprotiva, učenici naše škole nisu imali priliku objavljivati svoje radove. Ove školske godine u informatičkoj učionici započeli su susreti Novinarske grupe. Uz usvajanje osnova novinarstva, prionuli smo na posao i počeli

pisati, crtati, fotografirati... Susretali smo se s mnogobrojnim poteškoćama i početničkim greškama, ali trudili smo se savladati sve probleme. Pokušali smo prikazati svijet naše škole – Druge gimnazije, te smo list nazvali Drugačiji. Iz broja u broj vodit ćemo vas kroz našu školu slikom i riječju, pokazat ćemo vam kako žive naši učenici, koje im se ideje vrte glavom, čemu se dive i što ne podnose. Donosit ćemo vam zapise s putovanja, osvrte na tekuće probleme, književnost, umjetnost, tehniku. Pokazat ćemo vam kako smo dobri sportaši, književnici, jezičari. Redovito ćemo vas nasmijavati zgodama iz školskih klupa i upoznavati vas sa zanimljivim teorijama.

Prepuštamo vas stranicama našega lista i nadamo se da ćete svaki put biti sve zadovoljniji nama. Sada se bacite na čitanje i sami provjerite ima li u svemu ovome istine. Vjerujemo da ćete se zabaviti!

Do čitanja,

Blanka Štambuk i Magdalena Vukšić

Školski list Druge gimnazije u Splitu

Adresa uredništva:

DRUGAČIJI,

Teslina 10

Tel: 021/ 385 914,

021/ 384969

e-mail: druga-jez.gimn@st.htnet.hr

www.drugagimnazija.hr

Za izdavača:

Ivana Kovačević, prof.

Voditeljica Novinarske skupine:

Josipa Korljan, prof.

Lektura:

Josipa Korljan, prof.

Uredništvo:

Blanka Štambuk, 3. a

Magdalena Vukšić, 3. b

Suradnici:

Mislav Burazer, 1. b

Antonija Vuković, 1. b

Marija Jurić Ćivro, 1. b

Nera Cvitanušić, 1. b

Duje Kozomara, 2. c

Igor Ramović, 2. c

Hrvoje Vrdoljak, 3. a

Antea Gospodnetić, 3. a

Ivana Karmelić, 3. a

Ante Župić, 3. a

Barbara Bračić, 3. b

Nikolina Čaran, 3. b

Ivana Gilić, 3. c

Katarina Sučić, 3. c

Ivana Borozan, 3. c

Lara Buljubašić, 3. f

Tea Spahija, 3. f

Nora Požar, 4. b

Fotografi:

Mia Mašić, 3. c

Ana Opačić, 4. d

Grafičko uređenje:

ACME

Tisk:

Školska knjiga, Zagreb

...kroz sliku i riječ

BOŽIĆNA PRIREDBA

Dani kruha u našoj zbornici

Na blagdan Svetе Lucije, 13. prosinca 2007. godine, u 18:00h u Velikoj dvorani Nadbiskupskog sjemeništa, Druga gimnazija je organizirala Božićni program.

Program su za sve profesore, učenike i njihove roditelje organizirale s. Dolores Brkić, profesorica vjeroučiteljice, Maja Peroš, profesorica glazbene umjetnosti i Magdalena Mrčela, učenica II. b razreda.

Sam program već je prema vodiču izgledao bogat. Glazbene izvedbe i jedna drama za kraj. Kao uvod čuli smo tri pjesme u izvedbi zbora uz pratnju glasovira. Pjesme "Gloria", "Djetešće nam se rodilo" i "Svjetlo ljubavi" su uz zbor,

redom, na glasoviru pratile Dora Antonijević (III. a), Gabrijela Kujundžić (II. a) i Jelena Jukić (II. f). Nakon zborske uvertire uslijedile su tri pjesme, svaka s različitim brojem izvođača.

Pjesmu "Last Christmas" su u duetu izvodile učenice Dunja Ercegović (I. a) i Ema Domazet (I. c). Sljedeća pjesma bila je "Gone Away" koju smo čuli u solo izvedbi učenice Dunje Ercegović, uz pratnju gitare. Zadnja pjesma, "Merry Christmas (War is Over)", izvedena je od strane kvarteta koji su činile Dunja Ercegović, Ema Domazet, Dora Knežević (II. a) i Ines Suša (II. b).

Nakon bogatog vokalno-instrumentalnog dijela uslijedio je instrumentalni dio u kojem smo čuli dvije izvedbe na oboi i dvije na gitari. Dvije etide za guitaru odsvirale su nam sestre Lea i Tea Ljubić (II. a), dok su izvedbe pjesama "White Christmas" i "Stille Nacht" na oboi odsvirale Dora Antonijević (III. a) i Mila Boban (I. a).

Zadnju izvedbu za

večer pružili su nam učenici II. b razreda igrokazom "Što je Božić?" gdje su nam objasnili smisao Božića. Kao finale večeri uslijedila je podjela darova najmlađim uzvanicima programa, koju je vodila Aleksandra Pletikosić, profesorica matematike i fizike. No, da gledatelji ne bi ostali bez glazbe i pjevanja, cijelu dodjelu pratio je zbor koji je pjevao božićne pjesme kao što su "Sretan Božić" i "Zvončići".

Nakon podjele darova, program je završio. Svi uzvanici ustajali su se sa svojih stolica i polako napuštali Veliku dvoranu zadovoljni zbog pruženog programa.

Mislav Burazer, 1. b

Teška odluka povjerenstva

Prof. Aleksandra Milišić
dijeli poklone najmlađima

Glazbeni program

...kroz sliku i riječ

Izložba Faberge u Dubrovniku –
naši učenici i Ivan Čehok

Izložba o holokaustu –
prof. Siniša Kuko prenosi znanje učenicima

Posjet naših učenika
Hrvatskom saboru

Maturalna zabava –
djelatnici škole na okupu

Maskembal u školi

Dioklecijanovo uskrsnuće

...kroz sliku i riječ

Dani Frankofonije

Okrugli stol u knjižnici

Učenici u procesiji

Cvjetnica u Rimu

Svaka sličnost
sa stvarnim osobama je namjerna

L I D R A N O

DRAMSKA GRUPA NA LIDRANU

Županijska smotra Lidrana održala se ove godine dana 3. ožujka 2008. u časničkom domu Hrvatske vojske u Lori. Kao i do sada, uviđek kontroverzna Dramska grupa Druge gimnazije, koju vodi prof. Boris Škifić, predstavila se u najboljem svjetlu. U pet godina postojanja ovo je teći uspješni odlazak na smotru Lidrano.

Odgumljena je iznimno dobro prihvaćena (čemu biti nepristran, ta nakon našeg nastupa publika je odlazila jer ništa bolje od toga nije mogla vidjeti) i još bolje izvedena predstava "Do-

dir anđela koji je u ofsjaju", nastala prema tekstu Zorana Ferića Anđeo u ofsjaju. Predstavili smo se i monodramom "Sloboda" Edija Čelića, učenika 4. c razreda, po istoimenom tekstu Janka Polića Kamova. Obje predstave sudjelovat će na državnoj smotri Lidrana u Dubrovniku.

U kategoriji najboljega literarnog rada predstavila se Nikolina Čaran, učenica 3.b. razreda, čiji tekst Tristo pedeset duša i jedan prsten također možete pročitati na stranicama ovoga lista.

Ivana Gilić, 3. c

Na pozornici
Foto: Mia Mašić

KNJIŽEVNI ĆETVRTAK

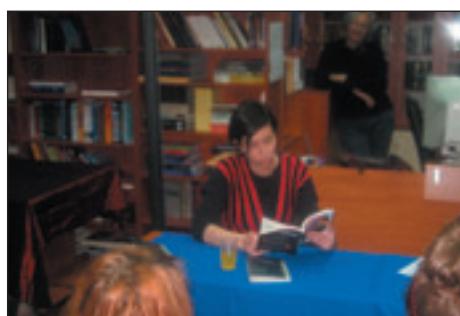
KNJIŽEVNI KLUB DRUGE GIMNAZIJE ZAPOČEO S RADOM

Ove školske godine započeo je s radom Književni klub Druge gimnazije. Zamišljen je kao književna večer četvrtkom u 19, 10h na kojoj će učenici ugošćivati poznate književnike i voditi razgovore s njima, kao i čitati vlastitu poeziju i prozu. Prva gošća bila je poznata književnica i ujedno bivša učenica i profesorica naše gimnazije, Olja Savićević – Ivančević. Mjesec dana nakon njezinu posjeta, ugostili smo još jedno poznato ime – Marka Pogačara, također bivšeg učenika naše gimnazije.

Dana 5. ožujka 2008. godine u 19,10 h u knjižnici Druge gimnazije održan je prvi susret Književnoga kluba naše škole, koji je ugostio poznatu književnicu Olju Savićević – Ivančević i time i službeno započeo s radom.

Ovaj događaj je okupio popriličan broj učenika koji su, iako umorni nakon cijelodnevnog (m)učenja, pozorno i sa zanimanjem pratili ovaj nešto drugačiji susret. Razgovor je vodila Ivana Gilić, učenica 3.c razreda, koja je odmah na početku vještvo izvukla Oljinu izjavu da se još uvijek osjeća nelagodno kada dode u ovu školu, što je izazvalo smijeh i odobravanje publike. Otkrila nam je neke zanimljivosti iz svoga života i stvaralaštva pa smo tako saznali da ju je kao poznatu prepoznala susjeda frizerka kojoj je jedna mušterija donijela njezinu sliku iz novinske kolumnе. Saznali smo i da je ljuta kada pročita negativnu kritiku svoga rada, kao i da i ona ponekad ima problema s inspiracijom. U svojim pričama nekada zna "krasti" detalje iz svoga i tuđih života, a tekstove ne plasira u javnost dok god ne bude uvjerenja da je to zaista dobro.

Nakon uvodne "čakule" Olja nam je pročitala priču Profesionalni Cyrano iz svoje zbirke kratkih priča

Nasmijati psa za koju je 2006. godine dobila nagradu Vijenca i AGM-a. Zanimljivost je i da je dramska skupina naše škole prošle školske godine obradila ovu knjigu u predstavu koja je došla do državne smotre Lidrana. Junak pročitane priče, Helio Bašić, sjedio je u publici u liku glumca koji ga je utjelovio.

Iako vrsna prozna autorica, ne odrice se lirike koju je započela pisati još u osnovnoj školi, kada joj je izdana prva zbirka poezije Bit će strašno kada ja odrastem. Iz zadnje pjesničke zbirke Kućna pravila pročitala nam je lirski ciklus Igre sitnog tijela. Njezine tekstove publiku je pratila s oduševljenjem. Unijela nam je dašak nove književnosti u školske klupe i dala savjete mladim pjesnicima, ohrabrivši ih da prvo počnu objavljivati na nekim od online časopisa za književnost ili donesu tekstove svojim profesorima hrvatskoga jezika.

Nakon reda proze, reda smijeha pa reda poezije, bio je red i da se razidemo. Uvidjeli smo da je stvarno postalo strašno sada kada je Olja odrasla! Svojim perom mijenja književnost. Zahvaljujemo joj na gostovanju i želimo uspjeha u dalnjem radu. Do nekoga sljedećeg susreta!

GOSTOVANJE MARKA POGAČARA NA KNJIŽEVNOM ĆETVRTKU

Dana 3. travnja 2008. godine na Književnom četvrtku Književnog kluba Druge gimnazije gostovao je mladi pjesnik Marko Pogačar, nekadašnji učenik naše škole.

Pred okupljenom publikom Marko nam se predstavio u razgovoru koji je s njim vodila Marija Gotovac, učenica 3.a razreda.

Iako su ovom apsolventu komparativne književnosti i povijesti tek 22 godine, može se pohvaliti nagradom AGM-a i Vijenca za najbolji pjesnički rukopis 2005. godine, Pijavice nad Santa Cruzom. Za istu zbirku dobio je nagradu Kvirin. Godine 2007. izdaje zbirku poezije Poslanice običnim ljudima. Aludirajući na biblijske poslanice, on svoje upućuje običnim ljudima koji se bave običnim zanimanjima. Tako se mladi pjesnik obraća vrtlaru, krojačicama, pekaru, ribaru, susjedima i svim ljudima kojih se drugi rijetko spomenu. Obratite se i nama, srednjoškolcima, jednostavnim nam nastupom pokazavši da poezija živi i danas. Otkrio nam je i da svoju kreativnost ne usmjerava samo na poeziju, već i na svoj post punk bend u kojem svira bubnjeva. Kao najvažniji savjet mladim autorima naveo je da treba neizmjerno puno čitati, zaboravljajući na primisli da čemo čitanjem izgubiti svoju originalnost.

Razišli smo se s Markovim pjesmama u mislima. Tko zna, možda netko i od nas prisutnih za nekoliko godina dođe u Drugu gimnaziju čitati svoje pjesme...

Sanja Spahović, 3.c

ODRAZI U ZRCALU

Želite li da vam pričam o lijepim ili ružnim stvarima? Možda bih vam mogla ispri povjediti priču o jednom savršenom biću – meni.

Neki će možda misliti da sam umišljeni egoist, razmaženo derište. Međutim, čut ćete ono što mene muči, moje probleme i moju stvarnost.

Trrrrrrrrriiiiiing...

Prenem se iz svijeta snova i otvorim oči u svijetu surove stvarnosti, boli, užitaka i sreće. Kao i svakoga jutra, ona zeleno-žuta mala (ali preglasna) budilica namjestila je svoje tanke kazaljke na osam sati, glasno zazvonila i iščupala me iz svijeta maštete, sanjarenja i radosti. Ljuto otvorim oči, polako ustanem iz kreveta i krenem prema kupaonici. Stisnem prekidač i doživim šok od stravične svjetlosti čije su se zrake odbijale o bijele pločice i tjerale me u plač. Pogledala sam se u veliko zrcalo crvenoga obruba, puno prašine i isprskano svakojamkim tekućinama. Moje poluotvorene crvene oči doživjele su još jedan šok kad su ugledale spodobu koja se nazirala u zrcalu. Oči natečene, pune krmelja, crne od šminke koju prethodne večeri nisam imala volje skidati. Frizuru ne ču ni opisivati jer biste zatvorili ove listove i odbili čitati dalje.

Umila sam se i još se jednom duboko zaledala u zrcalo koje je nepomično visjelo

na praznom zidu. Odjednom su se u daljini počele ocravati slike stvarnosti.

Tko sam ja zapravo?

Ja sam jedna pesimistična, ali nadasve živahna sedamnaestogodišnjakinja s nesimetričnom frizurom, ispucanim lakom na noktima, oksericama i pokidanim teniscicama. Moj život nije pretjerano zanimljiv, ali ga živim jer mi je drag poput čokolade (zname, one mlijecne s keksom i kremom od vanilije). Moji roditelji su dvije optimistične, jako iritantne osobe, koje mi ne daju mira, ali njima me sudbina podarila i moram ih trpjeti. Mene ne zanimaju problemi drugih (iako ču uvijek saslušati i pomoći onima u nevolji), ne zamaram se događajima u državi, a još manje onima u svijetu. Škola za mene predstavlja mučionicu, ali sam prisiljena ići u nju i obrazovati se.

Nemam hobija, ali najviše volim spavati, provoditi vrijeme s očima u knjizi ili s uhom na zvučniku. Ne volim sve što vole mladi i nisam poput drugih.

Ne zamaram se ljubavnim problemima i iskreno da vam kažem, nisam zaljubljive prirode. Volim jesti, najviše kolače i nezdruvu hranu. Ne pušim, ne pijem i ne drogiram se, ako baš morate znati. Ne podnosim politiku, cajke i Britney Spears. Živciraju me neambiciozni i glupi ljudi.

Ukratko, sve mi pomalo ide na živce i ne volim mnogo stvari, ali takva sam kakva sam. Drukčija sam i posebna, ali to je moja stvarnost. To je ono što ja vidim svako jutro kao odraz u svojem zrcalu stvarnosti.

To sam ja!

Ivana Karmelić, 3. a

Ilustracija: Igor Ramović

ŽIVJETI MUCAJUĆI

Život se sastoji od niza lijepih i ružnih trenutaka. Izmjenjuju se poput plime i oseke, kiše i sunca. Nekada te kiše budu tako obilne da ostave posljedice koje se ne zaboravljaju tako brzo. Ožiljci nam ostaju za cijeli život.

Mucanje – govorna mana, također je jedna od ružnih stvari s kojom neki od nas moraju živjeti. Liječi se redovitim odlascima logopeda, što je dugotrajan proces. Nekada, na žalost, ni terapija ne pomaže.

Osobama koje mucaju svaki je dan kao da imaju ispit. Često budu ignorirani i ismijani. Svaki sljedeći put kada trebaju progovoriti pred nekolicinom ljudi osjećaju strah od ponovnog ignoriranja. Strah koji nipošto ne bi trebali osjećati.

Vjerojatno su svi bar jednom bili ismijani iz nekog razloga. A zname li kako je to biti ismijan zbog gorove mane kojoj vi niste

uzrok? Sa sigurnošću mogu reći da je to gore čak i od fizičkog zlostavljanja. Nekada više bole riječi nego udarci. Masnica od udarca nakon određenog vremena prođe i nastavljamo dalje, izlijeceni. Ali bol koja ostaje u srcu zbog izrugivanja ne prolazi nikada.

Osobe koje mucaju pri javnom nastupu fizički manifestiraju svoju "bolest": znojenjem, drhtavicom, pucanjem prstiju... U opuštenim situacijama ne pojavljuju se ove fizičke manifestacije niti mucanje, što govori o važnosti utjecaja okoline i njihova prihvaćanja. Ljudi koji mucaju često su meta ismijavanja, iako oni koji se ponašaju njima superiorni često imaju mnogo gore mane koje se ne vide i ne čuju, a oni ih pomno skrivaju. Nitko ne zasluzuje biti ismijan iz bilo kakvih razloga. Svi ljudi na zemaljskog kugli su jednaki. Svi imamo svoje mane, samo što su nečije skrivene.

Na osobu koja muca veliki utjecaj ima njezina okolina i obitelj. Živi li osoba u strahu, mucat će od samog straha još i više nego inače. No, što više imamo vjera u sebe, bit ćemo sigurniji i govornoj mani ne ćemo dati primat.

Mnoge poznate osobe uspjele su pobijediti mucanje svojom voljom i upornošću, npr. Slaven Bilić, nogometni izbornik, i Đelo Jusić, dubrovački glazbenik. Pa tako i ja.

Uz podršku okoline i obitelji i snažnom voljom sve prepreke mogu biti preskočene. Ne kaže se uzalud – što te ne ubije, to te ojača!

Dora Antonijević, 3. a

OK (NI)JE OK

Početak je novog mjeseca i zrak zaudara na napetost i iščekivanje.
Nastupa val kolektivnog orgazma – izašao je novi OK.

Mnoštvo mladih hrli na trafike po svoj novi primjerak OK-a. S naslovnice se kesi nova "wanna be" zvjezdica, koja će u narednih mjesec dana biti predmet ljubomore djevojčica koje nisu imale toliko sreće u životu biti plodom majčice anoreksije i tate photoshopa, sve dok je sljedećeg mjeseca ne zamijeni nova nadobudna curica. I tako magičnom krugu lažnih idola nikad kraja. Ako

je već ekonomска situacija takva da se maloletnicama moraju nametati idoli, to bi trebale biti "prave" žene, žene klasične ljepote i karijere iza sebe (Heidi Klum, Michelle Pfeiffer itd). Zaviri li se pod površinu gadljive naslovnice, nemoguće je izbjegći sljedećih 500 stranica trač rubrike: od "Posljednji put kad sam" Luke Nižetića, preko slika Hillary Duff, koja je inače, iz meni nepoznatih razloga, veliki

Ilustracija: Igor Ramović

uzor djevojčicama. Njezina nesposobnost da se definira kao posebna u nečemu, proizlazi iz toga što jednostavno nije u mogućnosti biti ujedno zgodna, glumica i pjevačica – jer nije ni prvo ni drugo ni treće – ali je unatoč karikaturalnim osobinama dogurala do samog vrha američke, ne tako zahtjevne, ljestvice i time postala jedan od vodećih lažnih idola. Vidimo je kako kupuje novu Pradinu suknjicu ili mahnito žvačke hamburger, a tračevi idu dalje do masivnog naslova "Daniel Radcliffe je single". Upravo zato curice i kupuju ovakve magazine, jer se najlakše zaradi na balavici koja se guši u roman-tičnim mislima o Harriju Potteru te joj treba dodatno podražiti maštu mogućnosti da Daniel Radcliffe (jer je solo) osobno dode u selendru kao što je Hrvatska tražeći samo nju, sada slijedi the happy end itd.

S obzirom da se OK etiketira kao ženski šminkerski časopis (iako se u reklamama predstavlja kao univerzalni) bilo bi poželjno da se ostavi tema koje ga se kao takve vrste časopisa ne tiču, odnosno tema o alternativnoj modi i glazbi. Definiranje ženske punk odjeće kao odjeće goth lolite u crno – ružičastoj kombinaciji, svrstavanje grupe The Cure u žanr čistog gothica ili uspoređivanje Tokyo Hotela s nu metalom, samo su rijetki od propusta, koji su toliko smiješni da bi bili tužni ili čak gadljivi. Kroz čitav se časopis provlači toliko ljudi markentiških trikova da je gotovo nemoguće raspoznati reklamni od običnog članka. Na jednoj se stranici reklamira šminka (proizvodi koji potiču stva-

ranje prištića), a već na sljedećoj ne možete izbjegći de-setak slika anti-akne proizvoda. No to je ništa prema darovima koje možete dobiti, čija je kvaliteta na razini „china shopa“, ako odmah otrčite do najbližeg kioska i izrigrate samo 16 kn. Meni posebno drage stranice su one s "must have" dodatcima (iz kojih se vidi koliko su curice ograničene modom, a nije svakom roditelju lako biti "in" kad je lova u pitanju) te zaista nezanimljive pričice "Strave i užasa" koje redovito završavaju slavnim rečenicom "i sve je to vidjela moja simpatija". Najdovrnatniji i definitivno najzabrinjavajući dio časopisa je rubrika "Moji problemi" iz kojih izvlačimo zaključak da su naše "djevojčice" zapravo kurve čija je nevinost pokopana zajedno s trinaestim rodendanom (iako su još toliko nezrele da bi vjerojatno većina od njih muški spolni organ nacrtala s 3 testisa).

Časopis sam po sebi i nije toliko negativan, barem ne negativniji od ostalih medija (jednako uzdizanje lažnih idola, jednak protok informacija o seksu osoba-mladim od 12 godina itd.) te čak ima i neke dobre i zanimljive stranice (horoskop), koliko je ispunjen tako ispravnim temama koje su starijima od 13 godina toliko bezvezne te nebulognog sadržaja koji je našoj dragoj mlađezu atraktivan i zanimljiv. Tužno je što smo svjesni da netko mlati pare i gradi carstvo na račun 16 kuna nevinog djeteta, ali još tužnije je što smo još svjesniji da ne možemo ništa protiv toga.

Bračić, Barbara, 3.b

IDEMO U McDONALD'S

Bez obzira na razne napomene o nezdravoj hrani, koje su svima poznate, tko ponekad ne poželi otici u piceriju ili čak u taj "grovni" McDonald's, koji je među mladima diljem svijeta poznat po raznovrsnim hamburgerima, sladoledima s preljevima raznih okusa, oblike i veličina i drugim proizvodima koji zbog svog okusa stvaraju, može se slobodno reći, neku vrstu ovisnosti. Očito je da nam se svida ono što je "zabranjeno".

Ilustracija: Ana Opačić

Iako je takva hrana pravi užitak, trebamo znati kada stati, tj. ne pretjerivati s njezinim konzumiranjem. Ali, to je već svima poznato.

Možda je rješenje u tome da jednostavno prestanemo proizvoditi takvu vrstu hrane te time ukinemo sve fast food restorane, uključujući McDonald's. Ali, koje bi bile posljedice toga?

Kao prvo, većini ljudi se ipak ne bi svidjela takva odлуčka. Drugo, prestala bi masovna proizvodnja takve hrane,

što bi ekonomski uništilo mnoge, od vlasnika do zaposlenika i svih onih koji sudjeluju u lancu proizvodnje. To je ogromna industrija koja puno zarađuje, a od toga imaju koristi ne samo vlasnici i zaposlenici, već i sama država, kojoj se plaćaju veliki porezi, tako da bi i ona bila oštećena. Mnogi su već pokušali, ako ne uništiti, a ono barem smanjiti tu industriju, ali upravo iz gore navedenih razloga i na sreću svih ljubitelja brze hrane, nisu u tome uspjeli.

S druge strane, kad bi zatvorili McDonald's i slične restaurante, bilo bi narušeno osnovno pravo na slobodnu trgovinu te bi tada na red mogli doći i drugi štetni proizvodi, npr. tablette; naravno, ne mislim na drogu, već na ubočajene tablete dostupne u svim ljekarnama kao što su andoli, aspirini, kafetini, lijekovi protiv kašla i dr., jer se i oni masovno i nekontrolirano koriste, što također može uzrokovati ovisnost. Ali, o tome se govori tako puno kao o McDonald'su.

Moj savjet je: ako vam se ne svida, nemojte jesti brzu hranu! Nikome ne možemo zabraniti jesti takvu hranu. Sve je pitanje umjerenosti, a to je problem koji leži u samom čovjeku i samo o njemu ovisi koliko često će je konzumirati, kao uostalom i sve drugo.

Kada već govorimo o McDonald'su, mislim da brza hrana nije toliko problem Hrvata koliko nekih drugih, "bogatih" nacija, naročito Amerikanaca, ali "Daleko je Pensilvanija." Možda je ipak dobro da imamo McDonald's tako da se do ulaska u EU naviknemo na zapadnjačke standarde!

Ako se ipak slučajno uspije zabraniti proizvodnja brze hrane, onda molim da milijunima pušča ukinete duhanske proizvode! Bolje to nego Big Macs, McSundees ili Shakes.

Sjetite se samo da su mršavice napokon našle svoje mjesto za prekid dijete!

Nera Cvitanušić, 1.b

ŽENA JE ŽRTVA

**Na svijetu ima 100 milijuna više žena nego muškaraca. Zbog toga se zanemaruju?
Je li moguće da su pojedinci toliki kukavice da potlačuju jedino one koji
im se ne mogu fizički suprotstaviti, pa čak i nerođenu žensku djecu koja se
u Indiji i Kini pobacuju kako bi se osiguralo mjesto za nove zlostavljače.
Godišnje tako umre 1,5 milijuna djevojčica samo zato što su ženskog roda.**

Jos od najranijeg doba koje svijet pamti žene su iz nekog razloga diskriminirane i potlače- ne na razne načine koji, izgleda, s vremenom postaju sve maštovitiji. U "prosvijećenoj" Europi doba progona na vještice trajalo je četiri stoljeća. U tom su vremenu žene bile zvijerski mučene stolicama sa željeznim šiljcima, piramidalnim spravama za masektomiju (kidanje dojki), a tek

samo 10-30% slučajeva biva prijavljeno. Razvijenoj Njemačkoj trebalo je dvadeset godina da silovanje van i unutar braka izjednači kao kazneno djelo.

Na svijetu ima 100 milijuna više žena nego muškaraca. Zbog toga se zanemaruju? Je li moguće da su pojedinci toliki kukavice da potlačuju jedino one koji im se ne mogu fizički suprotstaviti, pa čak i nerođenu žensku djecu koja se u Indiji i Kini pobacuju kako bi se osiguralo mjesto za nove zlostavljače. Godišnje tako umre 1,5 milijuna djevojčica samo zato što su ženskog roda.

Foto: Ana Opačić

onda ubijene paljenjem na lomači (navodno jedinim načinom za pročišćavanje njihove "grješne" duše). Svaka žena mogla je biti optužena: One starije zbog nedostatka ljepote, mlađe zbog pretjerane količine iste; siromašne žene i imućne zbog imetka koji izaziva zavist -iza čega se krila i ekonomski računica jer je nakon osude slijedila zapljena imovine, koja bi pripala crkvi ili općini.

Kroz povijest se razlozi mučenja i diskriminacije mijenjaju, baš kao i načini.

Khalida Massaudi, pobunivši se protiv sultana u Alžiru 80-ih godina 20.st. skoro je umrla od posljedica dvaju atentata te je bila progurana iz parlamenta 1997. Ono protiv čega se ona borila je između ostalog bio i FLN-ov režim koji je odobravao muškarcu npr. da glasa umjesto svoje žene, a i suluda islamizacija Alžira.

Ponekad je nama u zapadnom društvu teško povjerovati kakve brutalnosti provode, poglavito u zemljama trećeg svijeta, ali to ipak ne znači da se ne događaju. Ljudska prava žena krše se u cijelom svijetu na niz različitih nepojmljivo bolesnih i okrutnih načina. Tijela žena i djevojčica bivaju stavljena na tržište i godišnje ih se proda više od dva milijuna u dobi od 5 -15 godina te ih se prisiljava na prostituciju. Seksualno se zlostavljuju, a

muke ne prestaju, "bahatoj" ženi nerijetko predstoji poljevanje kiselinom koja joj osim bola prouzrokuje i deformaciju dijela tijela na koji je bačena. A sve to opravdano rečenicom: "Moja ili ničija!"

Naime, femicid, kako se inače naziva ubijanje žena u velikom broju, također je uvriježen u zemljama Trećeg svijeta. Lideri, mogli bismo reći svijeta, ova zvjerstva osuđuju u teoriji, ali u praksi okreću glavu, a s druge strane žrtva grupnog silovanja iz osvete, u Pakistanu predvodi prosvjed s 3000 ljudi. Još se tu i tamo na jedan dan žene imenuju na visoke funkcije, ali i dalje sve ostaje na tome.

Uvjereni sam kako smo nakon iščitanih redaka svi sretni što živimo u Hrvatskoj, mada zapravo nigdje nismo sigurne od potlačivanja. Koliko smo puta čuli o razlici u plaćama muškaraca i žena. Naslušali se priča u kojima žena ne može dobiti posao jer ima djecu, jer je mlada pa bi mogla možda zatrudnjeti. Koliko su se puta ljudi više nasmijali šali koju je ispričao muškarac, a kada je ispriča žena, jedva da itko reagira... A koliko ste puta čuli da netko to pokušava promijeniti?

Ivana Gilić, 3.c

Foto: M. Mašić
Može li žena pobjeći od svoje sudbine?

DRUGACIJI

NATO - ŠTO MI KAŽEMO NA TO?

Prvi korak za svijet bez rata

Što je NATO?

NATO je vojni savez

Amerike, Kanade i sedamnaest europskih država. Nastao je 1949.

godine radi obrane kapitalističkog Zapada pred socijalističkim Istokom. Raspadom socijalističkih režima NATO je izgubio svog neprijatelja, a time i smisao svojega postojanja. Za opravdanje svojega postojanja iskoristio je ratove na Balkanu. Nakon planskog ometanja djelovanja Ujedinjenih naroda, nastupio je kao jedini djelotvorni "rješavac" konfliktata.

U današnjem svijetu problem sigurnosti se ne može rješavati vojnom silom. Uzroci tog problema imaju svoje korijene u nepravednoj raspodjeli bogatstava, iskorištavanju i podređivanju siromašne većine svijeta moćnim državama Zapada, onečišćenju okoliša i prekomjernom iskorištavanju prirodnih resursa.

NATO svojim djelovanjem destabilizira odnose u svijetu i osigurava prevlast Amerike nad ostalim zemljama. U njegovoj doktrini, prihvaćenoj 2000. god., predviđena je uporaba nuklearnog oružja za napad. NATO-u nije do toga da osigura vrijednosti demokracije, ljudskih prava i slobode, već da ostvari svoje interese, pri čemu prevladavaju interesi daleko najjače članice – Amerike.

Hrvatska i NATO

NATO bi Hrvatskoj trebao pružiti sigurnost.

Međutim, vojna ugroženost Hrvatske je niska. Malo je vjerojatno da bi NATO branio male države kao što je Hrvatska. Ako bi došlo do napada od strane članica NATO-a, Hrvatska kao članica ne bi

mogla računati na pomoć jer oni ne posreduju u sporovima među članicama.

Članstvo u NATO-u povezano je s visokim troškovima. Ti troškovi ne uključuju samo članarinu, već i troškove prilagođavanja vojske, kupnju oružja i vojne opreme po njihovim standardima, troškove sudjelovanja naših vojnih jedinica u posredovanjima u drugim zemljama, troškove prilagođavanja cesta, željeznica, zračnih luka i pristaništa. Toliko ulaganje u vojne svrhe smanjilo bi sredstva za socijalnu sigurnost, zdravlje, obrazovanje, kulturu, okoliš...

Još jedan problem je što se u bazama pohranjuju različita opasna oružja i otrovi, pa i nuklearno oružje, što je izravna prijetnja prirodi i zdravlju ljudi.

NATO zahtijeva profesionalizaciju Hrvatske vojske. To znači preoblikovanje obrambene vojske u jedinice za posredovanje u tudišnji za potrebe NATO-a. time bi Hrvatska izgubila sposobnost za obranu svoje zemlje i postala ovisna o NATO-u.

Alternative postoje!

Neutralnost nije sebična izolacija, već znači preuzimanje odgovornosti za mir u svijetu s nastojanjem mirnog rješavanja konfliktata. Ona državu ne sprječava u sudjelovanju u mirovnim operacijama.

Nije točno da je ulazak u NATO neizbjegoran. **BUDUĆNOST ODREĐUJEMO SAMI!!!**

Pripremila: Blanka Štambuk, 3. a

DRŽAVNA MATURA

Pita li se mene osobno (naravno da me se ne pita, ja sam samo jedan običan učenik, ta tko sam ja, iako me nazivaju budućim intelektualcem), predložio bih predragom nam ministru da moja generacija posluži kao generalna proba sljedeće generacije. Mi još nismo spremni za pravu državnu maturu.

Obrazovanje hrvatskih srednjoškolaca postalo je mistično. Kroz maglu svakodnevnih problema ukazuju nam se riječi: državna matura. Puno su nam pričali o njoj. Objasnjavali uzroke njezina dolaska. Rekli su nam da se državna matura uvodi zbog podizanja kvalitete obrazovanja te potrebe dobivanja pouzdanih i objektivnih pokazatelja učenikovih znanja i vještina. Prvu državnu maturu obvezno će polagati učenici gimnazija u školskoj godini 2007./2008., kao i učenici četverogodišnjih strukovnih škola koji su za to saznali godinu dana nakon nas gimnazijalaca. Na državnoj maturi provjeravat će se znanje dva ili tri (ILI je uvjek prisutno) obvezna predmeta, uz izborne predmete čiji se izbor učestalo mijenja ovisno o preporukama visokoškolskih institucija na kojima učenici žele nastaviti studij. U jezičnoj gimnaziji veliki dio učenika, jasno, želi studirati jezike. Iz

također mistično nepoznatog razloga ove godine na simulaciji državne mature ne će moći izabrati drugi strani jezik kao izborni. Moći će sljedeće godine, kažu. Samo da se podsetimo, čemu nam ono služi simulacija državne mature? Za vježbu?!

Zamisao ministarstva je da državna matura zamjeni prijemne ispite na fakultetima. Važno je nagnjeti da taj naum pomalo tone. Neki od najvećih fakulteta u Hrvatskoj. Kao što su Filozofski fakultet, Pravni fakultet i Ekonomski fakultet u Zagrebu odlučili su da će priznavati državnu maturu, ALI tako-

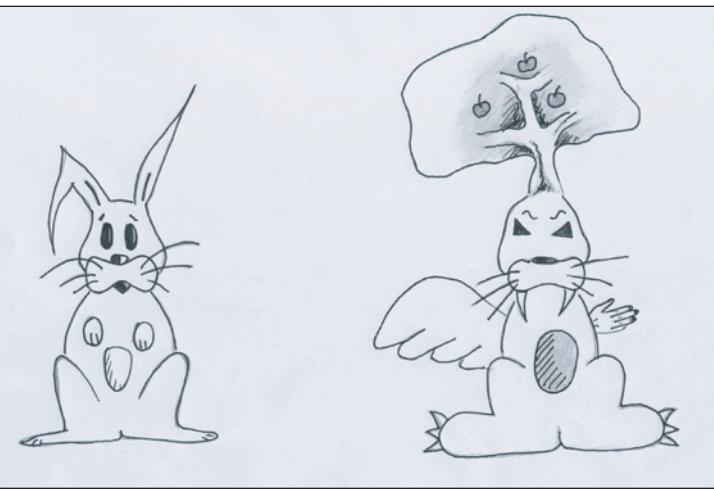
đer će zadržati svoje prijemne ispite. Pa kako i ne bi kada im na prijemne ispite pristupe tisuće učenika od kojih imaju novčanu dobit. Važno je napomenuti da postoje viša i niža razina za svaki predmet. Većina fakulteta se već izjasnila da uopće ne će razmatrati nižu razinu hrvatskog ili engleskog jezika, npr.

Mi, učenici jezične gimnazije, nalazimo se u nezavidnoj situaciji jer kao takvi nismo bili dužni po programu obradivati određene sadržaje iz predmeta kao što su npr. fizika ili kemija, a ti isti sadržaji obuhvaćeni su državnom maturom.

Pita li se mene osobno (naravno da me se ne pita, ja sam samo jedan običan učenik, ta tko sam ja, iako me nazivaju budućim intelektualcem), predložio bih predragom nam ministru da moja generacija posluži kao generalna proba sljedeće generacije. Mi još nismo spremni za pravu državnu maturu.

Mističnu nam maturu ocijenio bih kao plemenitu zamisao, ali mislim da se nama naše cijenjeno ministarstvo poigrava. Zaprimili smo velik broj informacija i pravila, ali također i veliki broj promjena. Volimo se dići kako smo mi, Hrvati, obrazovan narod, ali ovakvom državnom maturom ne ćemo biti ništa obrazovani nego što već jesmo.

Hrvoje Vrdoljak, 3. a

Ilustracija: Antea Gospodnetić

♪ Stranica moga dnevnika ♪

Mrzim kišu jer moram oblačiti stare crne nazivimo-to-tenisicama, koje izgledaju kao velikodušna donacija Čaritasa iz 1992. mrzim kad mi je kosa masna, kad u školu zaboravim ponijeti barem jedan parfem. Mrzim i prljave ručke u starom, prepunom autobusu. Mrzim debele i siromašne ljude. Siromaštvo je, po meni, najgora ljudska suđbina i svi su siromašni ljudi isti. Mrzim što ovaj grad još uvijek nije osnovao Modnu policiju, koja bi napokon suzbila sav ovaj modni kriminal koji me baca u depresiju iz dana u dan.

Danas nemam PMS. "Stvari" nemam već dva mjeseca! Mrzim sve oko sebe iz dva jednostavna razloga. Prvi je što mi je danas rođendan, a nitko iz cijelog prokletog razreda nije mi ga čestitao! Nitjedna od onih menstrualnih kokošiju koje mi iz dana u dan tobože neprimjetno šapuću iza leđa kako sam bolesno mršava. Sarkastično. Ludakinje. Drugi razlog je onaj koji oblikuje sve moje depresivne tekslove još od veljače. Mrzim svoj odraz u zrcalu. Svaki dan mi kvar raspolaženje i zbog njega više nisam ona stara djevojka koja uzdignute glave prolazi gomilom s osmijehom na licu i sladoledom u ruci.

Ni televiziju više ne gledam. U svim novim serijama glume lijepe, pametne i mršave tinejdžerice koje me samo podsjećaju na naslage sale koje skrivam pod debelim džemperom. Debela sam. Ružna i debela. Kad bih se barem jedno jutro probudila, odjenula svoje traperice veličine 26 i shvatila kako mi "puš" na bedrima. Daleko sam od toga. Osjećam se kao odronjeni dio planine. Nije dosta što sam visoka 177 cm, nego sam uz to još i ovako ugojena. Gojazna, debela, masna, pretila, neprivilačna, prepunjena... jesam li već rekla gojazna? Ne znam što me još drži na životu. Vaga i dalje pokazuje brojku 39 i nikako da se predomislí. A od vještače ne jedem. Pijem čajeve, u školi pijem vodu, izbjegavam nedjeljne ručkove. Još ta tri - četiri kilograma i znat'ću da sam na dobrom putu.

Više ne pijem ni aromatiziranu vodu. Čula sam da je i ona pretrpana kalorijama. Teško je. Ne vidim nijedje kraj i bojim se da počinjem vjerovati školskoj

liječnici. Što ako stvarno imam neki poremećaj? Pretjerujem li ako svaki obrok povratim u umivaonik? Četkica za zube moja je jedina prijateljica zadnja tri i pol mjeseca. Jedino u njoj vidim spas. Kad osjetim njezin dodir na svom grlu, pomislim kako možda i ima nade.

Moj život je tama moje sobe, svjetlo monitora mojega računala, potpora prijateljica koje sam upoznala na forumu. Te djevojke su jedine koje su uz mene. One mi daju snagu za sutra i zbog njih shvaćam ovo kao stil života, a ne kao bolest. Moj želudac je prazan, a i duša mi postaje praznina. Ne jedem već puna dva dana absolutno ništa. Slika mi se muti pred očima i bojim se da ne mogu više. Moram nešto staviti u usta, utaziti glad.

Idem. Skuhat'ću čaj, sjesti uz prozor i pijuckati. Dobro, možda lažem. U svakom slučaju, grickat'ću rub šalice da zavarjam želudac.

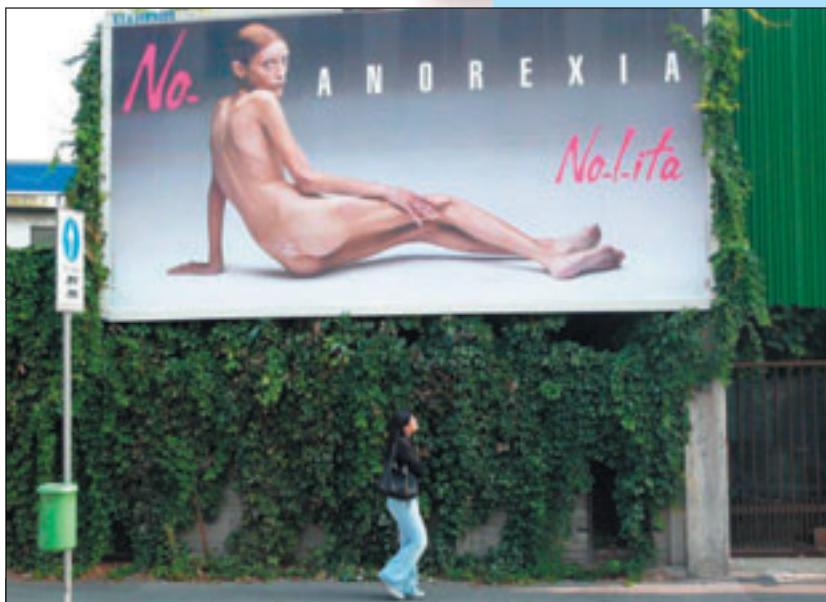
Anonimna tinejdžerica

ANOREKSIJA

Prema podatcima Udruge za poremećaje prehrane Nada u Hrvatskoj 2% mladih bojuje od poremećaja prehrane, bulimije i anoreksije, i to 10% muškaraca i 90% žena. U svijetu se taj broj kreće oko 3, 4 %. U zadnjih 17 godina u Hrvatskoj se povećava broj oboljelih. Većina oboljelih je u dobi od 10 do 30 godina. Tek 30% njih zatraži liječničku pomoć, a 20% ih umre od posljedica ovih bolesti. Zabrinjavajući je i podatak da se u Hrvatskoj trenutno liječi i jedna osmogodišnja djevojčica.

Možda najpoznatija žrtva anoreksije je Allegra Versace koja ima samo 32 kilograma.

Ovi podaci očito ne znače ništa producentima video igara. Tako se nedavno na tržištu pojavila igra Miss Bimbo, namijenjena djevojčicama u dobi od 9 do 16 godina. Glavni lik, s kojom se djevojčice poistovjećuju, djevojka je koja se brine jedino o svom izgledu, ide na plastične operacije, kupuje seksualne rublje i odjeću za noćne izlazke, piye tablete za mršavljenje. Nakon samo mjesec dana postojanja igru je igralo 200 000 djevojčica.

Plakat na talijanskim ulicama

Krajem listopada bili su praznici povodom Svih svetih. Otišla sam s majkom u posjet

Zagrebu. Razlog nije

važan. Osoban je. Nisam ni

htjela govoriti o razlogu, nego o posjetu. Posjet koji mi je omogućio, kao nikada prije, vidjeti koliko su putovanja zapravo naporna. Koliko te umore. Koliko toga treba napraviti u malo vremena. I zaista, vremena nikad nije dosta. Kao da je to pravilo za sve. Tek u svojem posjetu Zagrebu, na samo nekoliko dana, uvidjela sam istinu u svemu tome. Sada ću to i vama predložiti.

Sve je započelo u utorak. Tada još nisam bila u Zagrebu. Bila sam u Splitu. Ali, znaće onaj zadnji dan, kad već imate skoro sve spakirano, ali ipak sve provjeravate milijun puta da ne biste zaboravili nešto što baš želite ponijeti. Neku majicu ili posebne rukavice. Treba na sve misliti tada, jer kad stignete na odredište, prekasno je. Tako sam ja provela svoje

Kako je moja obitelj prije tamo živjela, većina rodbine i dugogodišnjih prijatelja je tamo. I treba za svakoga odvojiti vremena jer će se uvrijediti ako to ne učinimo. Tako je i bilo. Samo smo jurili, od sobe do

sobe. Pa na kavu s ovima, pa na ručak s onima. I jedna večera se dogodila.

U srijedu je bio 31. studenog. Noć vještice.

sjet Tehničkom muzeju. Zašto? Prije četiri godine bila sam na ekskurziji sa svojom generacijom iz osnovne škole. Bili smo u Tehničkom muzeju.

I bili smo na prezentaciji o Nikoli Tesli i njegovim radovima. Oduševio me. I prije sam znala tko je Nikola Tesla, ali tek kada sam svojim očima vidjela neka od njegovih djela, uvjerasila sam se u značaj toga imena. U značaj njegovih postignuća. I velike ostavštine svijetu. I oduševila se. Toliko da sam dugo vremena prijelekivala vratiti se i vidjeti sve to iznova. Tako me u subotu brat vodio u muzej. Ima jedan kavez tam. U koji stane čovjek i ima kontakt s nekakvim iskrama, i ništa mu se ne dogodi. To me se posebno dojmilo. Mislim, od stvari za koje su potrebni dobrovoljci. I tako sam ja stala u kavez. I doživjela to. Zašto mi se ništa nije dogodilo kad je izmjenična struja dotakla kavez, a moja je ruka bila točno tu, na kavez? Jer je zemlja moćan vodič. Dobro, nije to neka velika stvar. Ali me se dojmilo. I željela sam to vidjeti još jednom. Brat mi je to i omogućio.

JEDAN DRUGAČIJI ZAGREB

jutro. Tražeći načine kako svu odjeću i ostalo staviti u prtljagu i pregledavajući svaki kutak svojih, ali i drugih ormara. I nikako da budem skroz sigurna! Da ne spominjem kako sam pola odjeće morala ostaviti jer mi jednostavno nije stala u kofer. A imam veliki kofer. Zbog toga se znam osjećati užasno. Nakon toga nastava, u popodnevnoj smjeni! Mislim da sam taj dan premalo mislila na samu nastavu. Glava mi je bila u spremaju. A onda nastavak. Zadnji pregled stana. Nisam ništa zaboravila. Što je prvi put! Prije sam uviđek nešto zaboravljala. Ovaj put – ništa. Valjda odrastam ili nešto slično.

Zidni sat pokazao je 23:30h. Zapravo je bilo deset minuta manje jer taj sat brza. Kako smo se navikle da ide naprijed, ne mijenjamo ga. Majka je zvala taksi službu jer smo imale previše stvari i nismo mogle pješice do autobusnoga kolodvora.

Ne računajući kratki

Noć vještice

Kako sam već dugo zaljubljena u bajku SAD-a, oduvijek to želim 'slavit'. Kad kažem bajka, mislim na ono što vidim u filmovima. Dobro znam da to nije stvarnost. Nisam toliko naivna. Ali ta bajka zaista je lijepa. Pa tako i Noć vještica. Napokon mi se prije nekoliko godina i ispunila želja. Kako ima puno malenih u mojoj obitelji, moja se sestra dosjetila kako ih zabaviti. Tako mi, Požari, organiziramo zabavu za Noć vještice. I odrasli se maskiraju. I ja s njima. Noć vještice mi je već tri godine rezervirana za susret sa sestrom, bratom, brojnim rođacima i nećacima. Malo se zabavimo, nasmijemo, zaželimo nekoliko želja i onda tome dođe kraj. Do sljedeće godine imam lijepa sjećanja na tu večer. Što sam ja bila? Školarka. *The whole nine yard*. Ili, sve u šesnaest. Školska suknjica, košulja, kravata, sako, naočale, čizme i otkačena šminka. I doista, zabavila sam se.

Sljedećega dana nije više bilo mjesto za vještice.

Bili su Svi sveti. Trebalo je

ići na Mirogoj. To je zagrebačko groblje. Ogoromo je. Da nije riječ o groblju, rekla bih veličanstveno. Vidi se da je doista uloženo mnogo truda u izgled. Ali, veličina zna uplašiti. Toliko je velik da ako se ne nalaziš dobro u prostoru, možeš se lako izgubiti i po nekoliko puta. Tu bar nemam problem. Ali zamislite da imam! A i ne volim toliko groblja pa sigurno ne bih išla sama.

Nakon vesele Noći vještice prošla su tri dana prije nego što sam uspjela naći još malo vremena za ono što prijelekujem od četrnaeste godine: po-

Suradnja je bila nedjelja. U 11:00h smo krenule. Naravno da nije bilo vremena ni za kakve posjete toga jutra, samo za spremanje. To je bilo ono pozitivno. Ali, sjedeći u kuhinji obiteljske prijateljice, pijući svoju prvu kavu, shvatila sam. Shvatila sam da je nedjelja. I da za koji sat idem kući. Nisam to dobro podnijela. Naprotiv, rasplakala sam se. A kako je to bilo prije one prve kave, nisam niti razumjela zašto. A onda, uz prve gutljaje kave, shvatila sam. Idem natrag. Kući. To je tako širok pojam. Što je dom? Tamo gdje je stan u kojem sam provela svih osamnaest godina? Ili jedna stara kuća koja uskoro niti ne će biti dio naše obitelji? Ima jedan film s Natalie Portman. Zove se *Tamo gdje je srce*. Je li dom tamo gdje je srce? A gdje je moje srce u svemu tome? U Splitu, gdje sam odrasla? U Zagrebu, gdje mi je cijela obitelj i gdje ću otići kad upišem fakultet? U jednoj staroj kući u raspadu za koju vežem toliko lijepih uspomena iz djetinjstva? Ne znam odgovor na to. Nisam tada znala, a sigurno to ne znam ni na dan kad ovo pišem, samo osam dana poslije. I nije da sam lijena, i ne tražim odgovor. Samo ga još jednostavno nemam. A prije nego što sam mogla tog dana pobliže ispitati svoju tugu i odgovoriti na svoje pitanje, morala sam otici.

Skoro pet sati kasnije, uz nekoliko stanki, bile smo u Splitu. Jedan put je završio. Ni u ovih osam dana nije me prošla tuga. Samo se umanjila. Valjda sam se ponovno prilagodila ovom gradu. Ovaj grad, na koji sam toliko navikla, čini mi se kao da mi ništa ne nudi. Baš ništa. Malo je žalosno što na taj način razmišljam, ali sada mi se čini kao da nema druge. Jednostavno je tako. Zatvorim se u stan, upalim MTV i nešto napišem, čisto kako bih barem na trenutak zaboravila svoje misli.

Nora Požar, 4. b

KULTURNA BAŠTINA

PAPALIĆEVA PALAČA

Začudili biste se koliko se o kulturnoj baštini našega grada malo zna. Saznali smo to provevši anketu o palači obitelji Papalić među našim sugrađanima.

Stoga vam u ovom broju donosimo odgovore naših građana na pitanje o smještaju palače obitelji Papalić i glavne informacije o njoj.

Kao što je Ca' d'Oro bila uzorom za mletačku arhitekturu razdoblja cvjetne gotike, tako je palača obitelji Papalić, što ju je Juraj Dalmatinac podigao za tu bogatu humanističku obitelj bila uzor ostalim splitskim zgradama druge polovice XV. Stoljeća.

Palaču su naslijedili od Nikole Papalića kći mu Marcella, udana za trogirskoga plemića Jakova Quorea i sin Franjo, koji je imao smo jednu kćer Juliju, a ona se udala za Rafaela Gabriellija pa je tako palača prešla u drugu obitelj. Otada je po ženskim lozama mijenjala vlasnike, a od kraja prošlog stoljeća prodajama i kupnjama. Pripadala je tako obiteljima Della Costa, Dalbelo, Katalinić, Vlahović, Diana, a od 1950. u njoj je Muzej grada Splita.

Papalićeva palača odgovara tipu mletačke gotičke stambene zgrade, tj. palače Banova i Jurjeva razdoblja (dvorište za intimni život, odijeljeno visokim zidom od javnog života, prizemlje namijenjeno gospodarskim magazinima, velika dvorana u obliku slova L (porticon) na prvome katu do koje vodi kameno nenatkriveno stepenište, unutarnja komunikacija drvenim stepenicama, natkrita loža, cisterna s krunom... Naročitu vrijednost palači daje njezin drveni strop, u velikoj dvorani na prvom katu.

U veliku dvoranu "porticon" Papalićeve palače ulazio se ukrašenim vratima na vrhu dvorišnih stepenica. Vrata bez lunete uokvirena su vijencima zavinutog konopa i šahovskog polja, uobičajenim Jurjevim ukrasom.

Balkon je redoviti građevni element mletačkih gotičkih palača, naročito XV. Stoljeća, bilo da se radi o dugim balkonima ili o malenim i plitkim. I Ca' d'Oro ima takve malene balkone, ukrašene kamenim ogradicama i konzolama i lavljim glavama pod njima.

I loža odaje temperament majstora Jurja Dalmatinca svojim širokim rasponom i jakim stupom i razigranim kapitelima.

Palača je danas namijenjena Muzeju grada Splita, koji je tijekom dvadeset i pet godina, uza sva nastojanja, uspio dobiti u posjed osim prizemlja i prvoga kata, tek dio drugoga kata, pa se namjeravano uklanjanje dograđenoga trećeg kata nije moglo provesti. Brojni stanari i dalje su ugrožavali sigurnost dragocjene Papalićeve palače i onemogućavali njezinu konzervaciju, obnovu i adaptaciju za Muzej grada Splita. Konačno je 1981. godine odlučeno da se palača restaurira za potrebe Muzeja grada Splita.

Donosimo odgovore naših sugrađana na pitanje: "Znate li gdje se nalazi Papalićeva palača?"

IGOR, 16, UČENIK

Papalićeva palača? (lice prepuno bora koje asociraju na veliko naprezanje hipokampusa). Nikad čuo! Ne, ne, ne bih znao.

TANJA, 30, PRAVNICA

Smatram da Papalićeva palača kao i ostale u Splitu nije uopće poznata širem krugu građana. Svatko će reći da Split ima prekrasnu Dioklecijanovu palaču, ali na spomen ostalih nastane muk. Mislim da je to žalosno i građani bi se trebali upoznati s činjenicom da postoje još neke palače u Splitu osim Dioklecijanove.

VESNA, 30, PRAVNICA

Moram priznati da o maloj Papalićevoj palači ne znam gotovo ništa, ali to me ne zabrinjava jer znam da gotovo 75% Splitsčana ni ne zna koliko Split ima palača. Nezamislivo, zar ne?!

ŠIME, 56, RADNIK

Papalićeva palača?! Koja ti je to, sinko? N: Pa evo ova iza Vas.

Ova?! Nikad čuo. I ovo ti je neka palača? Obična kuća. Ma ajde, pusti me u miru...

Sudeći po ovoj maloj anketi provedenoj ispred same palače, znanje o ostalim splitskim palačama vrlo je slabo i poznate su samo uskom krugu ovdašnjih intelektualaca. Tužno je zaključiti da vrlo mali broj ljudi poznaje svoj grad. Galerije, muzeji, kazališta te ostali kulturni elementi ovoga grada kao da nikoga ne interesiraju. Ipak, da ne bude sve tako crno, pokazuje nam naše Poglavarstvo koje potiče učenike na odlaske u muzeje, kao i akcija Noć muzeja, koja se i ove godine održala.

Pripremili učenici s profesoricom Hanjom Vršćaj

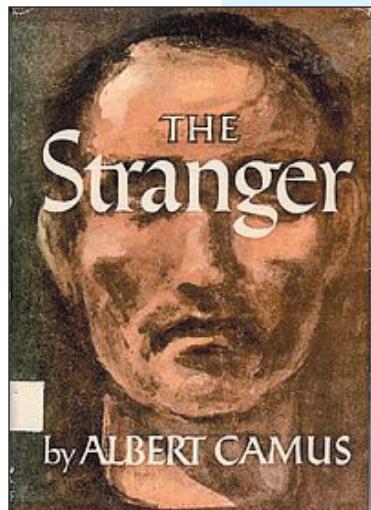

DRAVACIJI

Albert
Camus i Jean-
Paul Sartre sreli
su se tijekom Drugoga
svjetskog rata i bili su jako
dobri prijatelji i suradnici, no
kako se Camus sve više udaljavao od
komunizma, prijateljstvo je pucalo. Konačni
raskol prijateljstva zbio se 1951., kada je
Camus izdao svoje djelo *Pobunjeni čovjek*.
Ovaj tekst donosi usporedbu života i djela
pisaca.

Da bi se bolje shvatile sličnosti između ove dvojice pisaca, treba ih smjestiti u određeni vremenski period i prostor. Sartre je rođen u Parizu 21. lipnja 1905. godine, dok je Camus, osam godina mlađi, rođen 7. studenog 1913. u alžirskom gradu Mondovi. Njihovi početci bili su uvelike slični, ali i različiti. Sartre se obrazovao kod kuće, dok je Camus, inače iz tako siromašne obitelji, polazio osnovnu školu i kasnije sveučilište. Obojica su vrlo rano izgubila oca, Sartre sa samo petnaest mjeseci (otac mu je umro od vrućice), a Camus s napunjenom jednom godinom (otac mu je poginuo 1914. u bitci na Marni). Obojica su

se vrlo rano zainteresirala za filozofiju i krenuli na studij iste. Sartre je čistu filozofiju diplomirao 1929., dok je Camus to napravio 1935. Čitajući i proučavajući filozofiju, obojica su, naravno, imali uzore. Sartre kao svoje uzore navodi Immanuela Kanta, Georgega Wilhelma Friedricha Hegela, Karla Marxa, Fjodora Mihajlovića Dostoevskog, Sørena Kierkegaarda, Friedricha Nietzschea, Martina Heideggera, Simone De Beauvoir, Gustavea Flauberta i samog Camusa, dok Camus kao svoje uzore navodi Fjodora Mihajlovića Dostoevskog, Franza Kafku, Sørena Kierkegaarda, Hermanna Melvillea, Friedricha Nietzschea, Victora Hugoa, Georgea Orwella i Sartrea. Uspoređujući njihove uzore, vidi se da su Sartreovi uzori bili većinom filo-

Albert Camus

Beauvor s kojom je Sartre bio u neobičnoj ljubavnoj vezi), značajni životni događaji bili su Camusovo pridruženje KPF-u (Komunistička partija Francuske) te Sartreovo odsluženje vojnog roka. Značajna je filozofija dvaju pisaca prije susreta.

Sartre je kroz svoj rad, ali i utjecaj modernog doba, priljubio egzistencijalizam, filozofski pravac koji tvrdi da čovjek sam kroji vlastitu sudbinu. Dokaz koji ovo potkrpeljuje je njegovo djelo iz 1937. – *Transcendentnost ega*.

Zofi, dok je Camus kao uzore navodio i velike književnike. Njihovo navođenje jedan drugog kao uzora uvjetovano je njihovim susretom i suradnjom na časopisu *Combat*, koji je Camus tajno izdavao. Između diplome i susreta ove dvojice (i Simone de

još više potvrđio u svojem najznačajnijem djelu, iz 1938.

– *Mučnina* (fra. *La Nausée*). *Mučnina*, kao jedan od manifesta egzistencijalizma, govori o Antoineu Roquentinu, povjesničaru koji se skrasi u Bouvilleu kako bi dovršio svoju knjigu. No Roquentina

kroz cijelo djelo prati osjećaj "mučnine". Njen uzrok nije fizički, to je nelagodan osjećaj koji sve čini čudnim, nakaradnim, besmislenim. Nakon dugog razmišljanja i traganja, Roquentin konačno nalazi uzrok svoje mučnine. Mučnina je zapravo strah od postojanja, od egzistencije.

Ta mučnina predstavlja i ispraznost, besmislenost i monotoniju, sve odlike Roquentinova života. Iako Roquentin pokušava po-

Paul Sartre

bjeći od tog osjećaja na sve načine, on to ne može te se na kraju miri s tim da će ga ona pratiti do kraja

života. Njegov zadnji pokušaj bijega od mučnine, od pronalaženja sreće u životu, od gubljenja te egzistencijalističke ispraznosti i besmislenosti, bila je Anny. Ona je bila njegova ranija ljubav i nudio se da će mu ona pomoći riješiti se mučnine, no kada je video da je ta mučnina prisutna i u njezinu blizini, shvatio je da je ona stalna i da je se ne može riješiti. Njegovo stanje osamljenosti i izoliranosti nije egzistencijalne naravi već esencijalne. Tada počinje gledati stvari na nov način, koji ne prikazuje njihovu boju i oblik, nego njihovu esenciju, bit i smisao postojanja¹, te odluči napustiti Bouville.

Mučnina kao jedno od ključnih djela egzistencijalizma služi kao dobar uvid u srž te filozofije. Sartre se kao književnik-filozof cijeli život bavio egzistencijalizmom, u manjoj ili većoj mjeri, te je tom pokretu ostao vjeran do smrti. Netko tko će pročitati ili je pročitao ovo djelo, može reći da je dosadno. Moj osobni stav je da je djelo izuzetno zanimljivo upravo zbog iznošenja misli i problematike modernog čovjeka, što nam daje uvid ne samo u filozofiju autora nego i u filozofiju njegova vremena. Iznose se duboke i teške misli koje svatko ne

Ovim djelom započinje Sartreov egzistencijalizam. U tom djelu Sartre nas upoznaje s dva stanja – *predreflektivna svijest* i *reflektivna svijest*. Prema Sartreju, ta prva, predreflektivna svijest, svaka je direktna svijest o stvari u sebi, dok je reflektivna ona koja prikazuje pokušaj da se ta stvar u sebi "materijalizira" (opise, razumije...). Nema načina da reflektivna svijest uključi predreflektivnu, i tako je refleksija (tj. ljudsko stanje) osuđena na stanovitu tjeskobu. Reflektivna svijest u svim svojim oblicima (znanstvenom, umjetničkom i ostalima) može samo ograničiti stvar u sebi pokušavajući je razumjeti ili opisati. Iz toga proizlazi da je bilo koji pokušaj samospoznaje (samosvijesti) uvjek neuspješan koliko god se puta pokušaval (samosvijest je reflektivna svijest preplavljujuće beskonačnosti). Svoje misli Sartre je

1. Citat iz djela: "(...) *Mučnina* me nije napustila i ne vjerujem da će me napustiti tako skoro, ali ja je više ne podnosim, više se ne radi o bolesti niti o napadu zlovolje: *Mučnina sam ja.*(...)" Iz citata je očigledno da se Roquentin pomirio s mučninom, da ju je predstavio kao dio sebe. U nastavku ovog odlomka, on prepričava događaj u kojem je shvatio riječ "postojati", shvatio je da postoji i to pomoću kestena u parku. Taj događaj ga je naposlijetku jako pogodio, toliko da se ipak morao pomiriti s mučninom.

će razumjeti. No, da bi djelo bilo izvrsno, težište ne mora biti na radnji, djelo mora imati vrijednost, a misli su vrijednost ovoga djela.

Camus se u književnosti kao ličnost pojavljuje tek 1942. i to svojim romanom *Stranac* (*fra. L'Étranger*). Roman govori o činovniku Meursaultu, koji odmah na početku djela dobiva obavijest da mu je preminula majka. Njega taj događaj ne dira. On se dapače uopće ne sjeća svoje majke i razmišlja o sasvim drugim događajima. Na pogrebu, on je miran, hladan i umalo da ne osuđuje sve ljudе koji plaču za njegovom majkom. Po povratku, Mersault tone u potpun beznadu. Njega ništa ne zanima, ništa mu nije zanimljivo i sve što radi, radi jer mora ili jer želi ispuniti vrijeme. Prvi dio romana sličan je *Mučnini*. Mersault se nalazi u istom stanju "mučnine" kao i Roquentin, no za razliku od Roquentina, koji na različite načine pokušava otkloniti taj osjećaj, Mersault mu se predaje. On se niti ne trudi otkloniti taj osjećaj, nego čeka eventualnu priliku da mu dođe sama. On čeka i vodi svoj besmisleni život. No, promjenu donosi drugi dio. Nakon što bez predumišljaja ubije Arapina, predvodnika bande koja je željela nauditi Marsaultovu "prijatelju", on završava u zatvoru. Tu Camus ne odustaje od egzistencijalističkih misli na koje se nadovezuje teorija apsurda. Mersault, koji u zatvoru nikako ne želi naći nekakav smisao, samo sjedi i čeka presudu. Ne surađuje s policijom, niti sa svojim braniteljem. Mersault ne vidi nikakav smisao u surađivanju, u pokušaju obrane. On je svje-

stan svog čina, ali prema svemu je ravnodušan. Ne osjeća grižnju savjesti, ali ne zbog svojeg zločinačkog karaktera, nego zato što mu je sve besmisleno i absurdno. On svoju smrtnu kaznu podnosi mirno. Možda i najpotresniji događaj djela kod Mersaulta nije izazvao nikakav pretjerani osjećaj. On se jednostavno

pomirio sa svojom sudbinom, jer nema volje boriti se protiv nje. Mersault je tipičan junak modernoga filozofskog romana. Svjestan je svoje subbine i svega oko sebe, ali se jednostavno ne bori s tim, unatoč činjenici da ga ono muči i koči u nekim radnjama. No, on je baš po tome drugačiji od Antoinea Roquentina, koji se za razliku od njega bori protiv "mučnine", pokušava savladati, no ne uspijeva. Preko Mersaultova procesa Camus prikazuje također i moralnu osudu pravosuđa koje je Mersaulta osudilo

zbog ubojstva s predumišljajem. Apsurd je u tome što Mersault nije počinio ubojstvo s predumišljajem. Mersaultu sude ljudi koji ga naprsto ne razumiju: ono što se njima čini bešćutnošću, zapravo je podjednako tako moglo proizći iz prave osjećajnosti koja se jedino ne želi izraziti očekivanom "glumom"; nemali broj ljudi plače na pogrebu jedino zato što se to od njih očekuje. Mersault tako doduše jest "stranac" u svijetu navika i običaja, no njegovo je ponašanje dosljedno njegovu egzistencijalističko-apsurdnom uvidu u zbilju života i njegovu monotonom karakteru koji u svijetu ne vidi ništa što bi ga moglo promijeniti nabolje. Njemu se naprsto dogodio "tragičan slučaj" kakav se svima lako može dogoditi, jedino što je on ovaj put imao nesagledive posljedice; na kraju ga je tobožnja pravda osudila na smrt bez opravdanog razloga, jer Mersault je ipak počinio ubojstvo bez predumišljaja, za što je osuđen, te je time automatski dobio nepravednu kaznu.² Ali Camus ga ne osuđuje, niti želi da to mi činimo.

Kratkom usporedbom ključnih djela ove dvojice autora dolazi se do zaključka da su bili slični, ali i različiti. Sartre kroz svoje djelo iznosi ključna egzistencijalistička pitanja dok Camus povezuje egzistencijalistički početak

s absurdnim završetkom. U tome je upravo glavna razlika između ove dvojice pisaca. Još jedna njihova "filozofska" sličnost, također u početku, bila je marksizam. Oboje su bili marksisti, no Camus u puno manjoj mjeri. Camus 1951. izdaje knjigu *Pobunjeni čovjek*. U tom djelu Camus analizira pobune i revolucije po zapadnoj Europi i neke značajne osobe. Ovo je djelo ključno jer se Camus u njemu i službeno udaljio od egzistencijalizma i marksizma, a pridružio se teoriji apsurda. Teorija apsurda tvrdi da je ljudska potraga za smislom o sve-miru uzaludna. Sartre, kao veliki marksist i egzistencijalist, uvelike se protivio Camusu i

došlo je do nekoliko svađa. Nakon što su obojica uvidjeli da se ne mogu složiti, odustali su i svaki od njih je krenuo svojim putem.

Camus je na svom putu nastavio raditi pod utjecajem teorije apsurda te je napisao neka značajna djela kao što su *Kuga*, *Pad*, *Mit o Sizifu* i *Kaligula*. Za svoj rad Camus je 1957. dobio Nobelovu nagradu za književnost.

Sartre je do kraja života ostao vjeran egzistencijalizmu te je u tom periodu napisao značajna djela kao što su *Muhe*, *Zid*, *Riječi* i *Bitak i ništavilo*. Sartre je za svoje stvaralaštvo također dobio Nobelovu nagradu za književnost 1964. no u pismu koje je poslao komisiji odbio ju je jer se nije želio vezati s institucijama.

Camusov život završava 4. siječnja 1960. u prometnoj nesreći, dok Sartre živi dvadeset godina duže. Umire u Parizu 15. travnja 1980.

2. Citat iz djela: "(...) Suci se vratiše. Na brzinu pročitaše porotnicima niz pitanja. Začuh: >>kriv za umorstvo<<... >>s predumišljajem<<..>>oklakotine okolnosti<<. Porotnici izidoše, a mene odvedode u onu prostoriju gdje sam već jednom čeka.(...)“ Iz ovoga citata je očito da je Mersault osuđen za predumišljaj, kojeg nije bilo. No, to se dogodilo upravo zato što nije pokazao nikavog kajanja, nego je tijekom cijelog procesa ostao hladan i beščutan. Upravo se time on prikazuje kao "stranac" u svijetu koji ga ne shvaća, ne shvaća njegova razmišljanja i osjećaje.

M

A

T

U

R

A

N

T

I

4. a

Razrednica: Fani Antonijević, prof.

4. b

Razrednica: Sanja Butterin Lučić, prof.

4. C

Razrednik: Boris Škifić, prof.

2
0
0
7.
/
2
0
0
8.

4. d

Razrednica: Branka Biškić, prof.

4. e

Razrednica: Katica Barović, prof.

4. f

Razrednica: Silvana Buttiglieri, prof.

Piet Mondrian – od prirode do kvadrata

Rad slikara Pieta Mondriana izuzetno je značajan za područje likovne umjetnosti. Od naturalizma pa do neoplasticitizma, tako se ukratko može opisati njegovo

stvaralaštvo, koje se može podijeliti na pet perioda: I. nizozemski (1872. – 1912.), I. pariški (1912. – 1914.), II. nizozemski (1914. – 1919.), II. pariški (1919. – 1938.) i na kraju njujorško-londonski period (1938. – 1944.).

Pieter Cornelis (Piet) Mondriaan rođen je 7. ožujka 1872. u Amersfoortu, gradu u srednjoj Nizozemskoj.

Početak njegova umjetničkog stvaranja svakako je tzv. I. nizozemski period, koji traje od njegova prvog djela pa do 1912., godine kada se seli u Pariz. U ovom periodu njegova djela uključuju uglavnom naturalističke i impresionističke pejsaže, koji me se nisu toliko dojmili kao njegova kasnija djela. Takav stil slikanja već je viđen kod ranijih autora kao što su Paul Cézanne, Edgar Degas, Claude Monet i drugi impresionisti, ali taj je stil iskazao početak jednoga velikog stvaratelja. Slike iz ovog perioda vjerno prikazuju život Nizozemaca na selu, ali na način koji je svoj dojam ostavio prije Mondriana.

Za razliku od pejsaža, koji su rađeni u stilu Moneta, njegovi portreti isijavaju jedan realističan prikaz osobe. Njegovi značajniji portreti iz tog perioda su *Djevojčica* (1900./01.) i autoportret prikazan u prilogu.

Od pejsaža značajni su *Seoski prizor s cr-*

kvom Sv. Jakoba, Mlin na suncu: Mlin Winkel (1908.) i *Ljetna noć* (1907., nastala po uzoru na Van Goghovu *Zvjezdnu noć*). Mondrian se 1912. seli u Pariz, gdje izbacuje "a" iz Mondriaan i postaje Mondrian.

U Parizu se susreće s djelima umjetnika kao što su Pablo Picasso i Georges Braque, "očevi" kubizma. Mondrianov je kubizam započeo već ranije te je on bio zadovoljan što je bio u bliskoj kontaktu s njim. To je bio period kada je Mondrian počeo eksperimentirati sa kompozicijama bez likova. Njegove kompozicije su u to vrijeme bile vrlo impresivne, posebno *Kompozicija s rešetkom 7 i 8* (1911.).

Njegove *Kompozicije s rešetkom 7 i 8* pokazuju utjecaj Thea van Doesburga i početak neoplastičističkog slikanja, ali sasvim različitog od osobnog stila koji će Mondrian kasnije razviti. A njegove *Kompozicije s rešetkom 3 i 5* po stilu su identične 7. i 8., ali dok su one slikane na platnu oblika kvadrata, ove dvije su slikane na platnu oblika romba. Iz ovog perioda obvezno

treba spomenuti i njegov *Autoportret* (1918.). Taj autoportret nastao je kada se Mondrian konačno odlučio kupiti smoking (prvi put u životu). Otišao je u galeriju i slikao se ispred apstraktne slike. Autoportret smatram odličnim jer uz apstraktnu (kubističku) pozadinu stoji naturalistički prikaz samog Mondriana, koji se ističe upravo zbog te razlike.

Mondrian 1919. odlazi natrag u Pariz gdje ga "zapljuškuje" val moderne umjetnosti i slobode

izražavanja. Mondrian tada odlučuje prigrlići totalnu apstrakciju do kraja svog života. U tom periodu počinje oblikovanje njegova stila. Prva slika iz tog perioda je *Kompozicija B*(1920.), koja je jedina iz tog perioda koja se razlikuje od ostalih. Za razliku od kasnijih kompozicija linije koje opisuju plohe bile su izuzetno tanke i nisu bile crne, nego sive, a i sadržavale su puno više kvadrata u boji nego bijelih, što je potpuna suprotnost njegovu kasnijem radu. Moram odmah napomenuti da su mi sve slike iz ovog, ali i njegova zadnjeg perioda, izvrsne. Ipak, postoje nijanse. Kod ove faze sviđa mi se korištenje boja koje odmah zabljesnu pri prvom pogledu na sliku. Mondrianova umjetnost 1921. dostiže svoj najzrelijiji oblik; dogodila se konačna transformacija u neoplastičizam. Linije koje odvajaju plohe sada su puno deblje i crne su boje. Ploha je sve manje i one su sve veće, a prevladava bijela boja. Za gledatelja te plohe su samo plohe, puka jednostavnost kombinirana sa savršenstvom forme i stila, ali za samog umjetnika te linije i plohe značile su sve. Njegovu životnu filozofiju, njegov pogled na svijet, njegova razmišljanja, njegovu srž, njegovu esenciju, on je bez tih slika bio isto što i pisac bez svog pera – nemoćan i nepotreban. Prva slika iz početne neoplastičke serije je *Slika 3, u narančasto-crvenoj, žutoj, crnoj, plavoj i sivoj* (1921). Takav način izrade kompozicija (pomoći ploha i boja) trajao je do 1931. kada slika dvije romboidne kompozicije s linijama i kada ulazi u period slikanja više bijelih ploha nego

obojenih. Mondrian je u tom periodu radio i razne dizajne. Meni najdraža slika iz ovog perioda, ujedno i najdraža Mondrianova slika, jest *Kompozicija s crvenom, crnom, plavom i žutom* iz 1928. Slika ne prikazuje ništa posebno, samo kvadrate, ali korištene boje i kompozicija tih boja fasciniraju me. Bijela boja koja prevladava gubi svoju jačinu zbog jakih boja (crvene, plave i žute) koje su upotrijebljene na slici. Kritičari su o toj slici i takvom načinu slika napisali: "Krajem dvadesetih godina izražajna se snaga boje i bijelih ploha pojačala." Ta slika danas se čuva u Wilhelm-Hack muzeju u Ludwigshafenu na Rajni.

Dvije romboidne kompozicije su za moj ukus prejednostavne, na platnu u obliku romba su na jednoj prikazane dvije crne linije, a na drugoj četiri žute linije.

Mondrianov zadnji "crno-bijelo-u boji" period nazvan je "jeka linija". Njegovih devet kompozicija sadržavalo je dosta ploha, no samo su dvije ili jedna na svakoj bile obojane. Te slike me se nisu toliko dojmile iako su sličnoga stila gore navedenima, ali previše dominira bijela boja. Najzanimljivija slika iz ovog perioda mi je *Kompozicija - bijela, crvena i žuta A* (1936.) upravo zbog oblika ploha koje je koristio.

Mondrian 1938. odlazi u London. U tom periodu nije nastalo nijedno značajnije djelo, ali je započeo rad na *Kompoziciji br. 9 sa žutom i crvenom*, koju je dovršio 1942. u New Yorku, gdje se preselio 1940. To djelo označilo

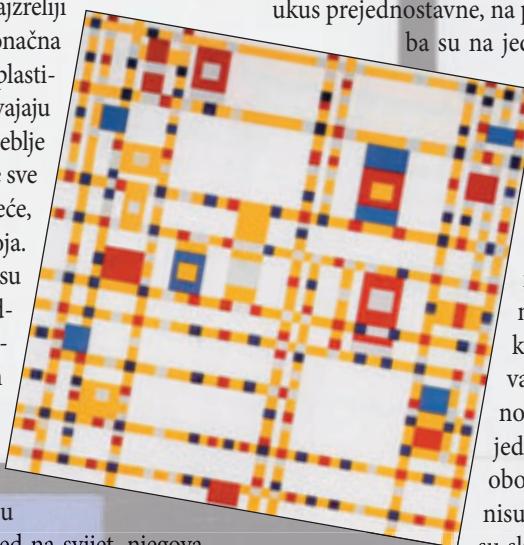
je novi period. Iako su ta djela kompozicije identične prijašnjim, Mondrian na mjestu linija koje su crne dodaje odsječke drugih boja, što će se u New Yorku oblikovati u djela napravljena isključivo od boje. Taj njegov zadnji period mi je također izvrstan baš zbog boja. Mondrian koristi veliki spektar boja i time postiže psihološki efekt sreće i zadovoljstva.

Mondrian svoje stvaralaštvo završava slikama *Broadway Boogie Woogie* i *Victory Boogie Woogie*, koje predstavljaju upravo to šarenilo boja.

Naslov slike *Victory Boogie Woogie* vjerojatno je odabran u očekivanju skorog završetka Drugoga svjetskog rata. Smislen je kao spoj velikoga političkog trenutka s osobnom umjetnikovom pobjedom nad tradicionalnim oblicima europskog slikarstva. To je bio posljednji dokaz povjesne nužnosti apstrakcije. Ovo djelo, kojim je Mondrian želio utrti novi put, ostalo je nedovršeno zbog slikareve smrti.

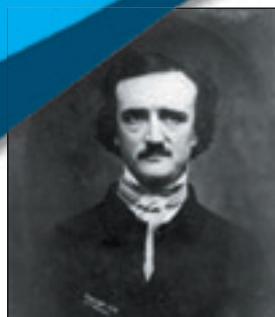
Piet Mondrian preminuo je 1. veljače 1944. od pneumonije, a pokopan je na groblju Cypress Hills, u Brooklynu, New York, SAD.

Nakon dva dana, 3. veljače, održan je po-

sljednji oproštaj koji je posjetilo preko dvjestotinjak ljudi. Među tih dvjestotinjak ljudi bila je i nekolicina slavnih: Aleksandar Arčipenko, Marc Chagall, Marcel Duchamp, Max Ernst, Frederick Kiesler, Roberto Matta, Fritz Glarner, George L.K. Morris, Albert Gallatin, Peggy Guggenheim i James Thrall Soby.

Mislav Burazer I. b

EDGAR ALLAN POE (1809.-1849.)

JEDNOM... I NIKAD VIŠE...

Ako ste ikad uzeli i jedno njegovo djelo ili pjesmu u ruke, shvatili ste da su mu djela obavijena simbolikom i misticom.

Odražavaju njegove bolesne misli i poimanje života, kako tada, tako i sada. Ništa se ne mijenja, smrt uvijek dolazi.

Edgar Allan Poe. Romantički pisac strave i užasa. Otac moderne fantastične priče. Čudak. Pijanica. Pedofil? Bolestan um izopačene stvarnosti? Tko je zapravo on? Tko je taj lik koji me tjera da se češće pitam i više osvrćem? Zašto je on upravo tema ovog teksta?...

Edgar Poe rodio se 1809. u Americi. S tri godine ostaje bez roditelja i posvaja ga bogati trgovac John Allan, što nam razjašnjava i misteriju njegova dva prezimena. S pocrimom se slagao dobro sve dok nije otišao na fakultet. Tada je počeo voditi bohemski život i padati u dugove. Poočim mu ih nije htio otplatiti i Edgar raskida sve odnose s njim, a i sa školovanjem. Bježi u Boston i 1827. izdaje prve pjesme "TAMERLANE I DRUGE PJESENTE". Zaljubljuje se u Virginiju, tri-nastogodišnju sestričnu i s njom se ženi (1835.). Žive siromašno, ali sretno. Objavljuje pripovijetke "ZLATNI KUKAC". Sve teče u idili dok Virginija ne oboli i umre od tuberkuloze. Poe pada u depresiju i prepušta se grijesima ondašnjeg i ovdaćnjeg poroka - alkohola. On mu i oduzima život 1849. godine.

Napisao je oko 70 pripovjedaka. Najpoznatije su "Pad kuće Usher", "Crni mačak", "Jama i klatno", "Ubojstvo u ulici Morque", a od pjesama: "Gavran", "Annabel Lee".

Ako ste ikad uzeli i jedno njegovo djelo ili pjesmu u ruke, shvatili ste da su mu djela obavijena simbolikom i misticom. Odražavaju njegove bolesne misli i poimanje života, kako tada, tako i sada. Ništa se ne mijenja, smrt uvijek dolazi.

je života, kako tada, tako i sada. Ništa se ne mijenja, smrt uvijek dolazi. To najbolje možemo iščitati iz pjesme "Gavran". U pjesmi čovjek sjedi i prekapa po uspomenama i starim knjigama. Umoran je. Odjednom čuje zvukove koji odaju prisutnost treće osobe - čovjek, njegovu dušu i stranac. Priupita tko je, ali sad se ne čuje ništa više. Nastavi svojim poslom. Tajanstvena pojava ponovo kuca. Opet nema nikog. Valjda vjetar, i ništa više. Ponovo se javljaju znaci stranca. Tada mu u sobu ulijeće gavran i sjeda na prozorsku dasku. Sleti, sjede i ništa više. Čovjeka je strah. Ne shvaća dolazak crne ptice. Ptica samo stoji i odgovara "nikad više". Nervira ga. Koji je razlog gavranova dolaska? Neka ode! Ali ne će... Tek je stigao... I dalje je tu dok su u sobi s njim ostali samo tragovi čovjekove male duše... Nema smlaščekati. Kreni jer život sutra završava. Ili počinje?

Poe je utjecao na mnoge pravce u književnosti. On je također i otac kriminalističke proze. U Crnom mačku opisao je savršeno ubojstvo i dao savršeni alibi. Ali od silne uzbudjenosti svog čina, plan mu se raspada zajedno sa zidom gdje je zazidao svoju nesretnu ženu i četveronožnog monstruma.

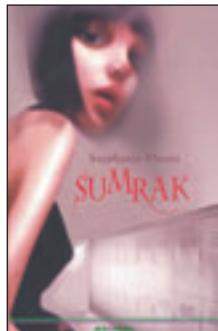
Odakle mu ideje? Nekad se pitam zar stvarno treba imati nesretan život i zamršenu smrt da bi se mogle rađati ovakve ideje u glavi. Treba li doista stvoriti svoj svijet da bi čovjek pobjegao od sulude stvarnosti? Ili je sve samo optička varka? Želimo li doista biti plodno-

vi svoje ili tuđe mašte? Možda svi postanemo likovi u filmovima Timu Burtona... A i on! Tim Burton. Ako njemu inspiracija nije Poe, e onda ne znam tko je! Pa pogledajte samo The Nightmare Before Christmas (Predbožićna noćna mora) ili Beetlejuice (Bubimir). Sve će vam biti jasno. Lidiya, lik iz Bubimira, čisto je utjelovljenje Poea. Zamišljena pjesnička dušica koja sreću ne bi vidjela ni da joj sreća dode na vrata. Vjerujatno bi mislila da to nije sreća, jer ona nema sreću da to bude sreća. He he. Svi horori, psihološki, a na žalost i oni s masovnim pokoljem, imaju nešto Poea u sebi. On je govorio da trebamo biti nastrani. Jer on je zapravo taj gavran koji nas gleda. I čeka na prozoru. Možda ne našu smrt, ali našu dušu da.... inspiraciju za njegove pjesme poslije smrti, koje piše preko drugih tijela. Nas malih smrtnika. Kažu da je duša besmrtna. Zavirite li u sebe, shvatit ćete da li je to istina ili samo priča za malu djecu. Onda mi javite, da znam o čemu ću dalje pisati.

Aha. Poe. Fascinira me njegov način razmišljanja i njegov složeni um, koji je za mene još uvijek nedovršena puzzla. Možda sam i ja samo ona mala čestica praštine koja se vraća stoljećima unazad nadajući se da će pronaći odgovor. Bilo kako bilo, ne dopuštajte drugima da vas određuju. Jer i ako vas zarobe, uvijek vam ostaje jedno: mašta. Ona vam dopušta bijeg. A vi dopustite sebi iskoristiti taj dar.

Magdalena Vuksić, 3. b

"SUMRAK" - čudesan svijet mitologije i stvarnosti

Hrvatsko izdanje

Mlada američka spisateljica Stephenie Meyer stvorila je jedan od najčitanijih serijala današnjice. Serijal "Sumrak", koji za sada obuhvaća romane "Sumrak", "Mladi mjesec" i "Pomrčina", odjeknuo je svijetom i postao obvezna literatura u životima mladih. Niz događaja, likova i emocija povezuju stravu i romantiku u jedno.

Sve je započelo jednog običnog jutra za Isabellu Swan, tipičnu američku djevojku koja se iz Seattlea odlučila preseliti k ocu u maleni, kišoviti gradić Forks. Tada nije mogla ni zamisliti da će njezin život postati opasan za mnoge. Preseliti se u drugi grad za Bellu je značilo krenuti u novu školu, iznova upoznavati ljude i prilagoditi se klimatskoj promjeni. Ipak, tada nije znala da će već prvoga dana upoznati ljubav svojeg života. Ni sam Edward Cullen, sedamnaestogodišnji ljetopan male mjesne gimnazije nije mislio da će dolazak jedne sasvim obične djevojke okrenuti njegov život naglavačke. Nije ni pomisliti mogao da će toga posve prošječnog, oblačnog dana upoznati djevojku svojih snova.

Bella i Edward su se susreli prvog dana još jedne, na prvi pogled za oboje, sasvim obične školske godine. Belli je Edward 'zaepao za oko' od trenutka kada ga je ugledala, ali njegovo neobično ponasanje i pogled pun mržnje u njoj su izazvali odbojnost. Najviše joj je smetalo to što mu je dugovala svoj život kada joj ga je spasio. Bella se lako uklopila, djevojke su je odmah prihvatile, a dečki za njom poludjeli. Ipak, onaj kojega je najviše htjela od nje je zazirao.

Zivjeti u tako malom gradu značilo je i poznavati svakoga. Živjeti u tako malog gradu značilo je provoditi vrijeme u svačoj prisutnosti. Belli se činilo da je cijela obitelj Cullen jako čudna. Svi su bili neprirodno lijepi, najljepše osobe koje je ona u životu vidjela, a najviše su je privlačile njihove oči boje zlata. S vremenom Bella ipak nije mogla odoljeti Edwardu. Bio je previše lijep, zgodan i misteriozan da se u njega ne bi zaljubila. A Edward... Iako mu je bila zabranjeno voće, jednostavno ju je previše volio. Kada se više nisu mogli skrивati jedno od другoga i od svojih osjećaja, Bella je saznaла mračnu tajnu obitelji Cullen. Edward, njegovi roditelji, njegova braća i sestre, bili su ni manje ni više nego - vampiri.

Kada je Edward napustio Bellu, ni zbog čega drugog nego zbog njezine vlastite sigurnosti, za Bellu je vrijeme prestalo teći.

Nakon mjeseci proživljenih kao bez života, Bella je utjehu pronašla u društvu mladoga Jacoba Blacka. S njim je ponovno, na određeni način, okusila sreću. Znala je da je Jacob potajno zaljubljen u nju, ali ona mu nije mogla pružiti isto. Ipak, u međuvremenu se s Jacobom počelo nešto čudno događati. Bio je bolestan, ali ga nije smjela posećivati, nije joj dopuštao. No njihovo mu je prijateljstvo bilo dovoljno da joj prizna svoju tajnu. Jacob je bio smrtni neprijatelj njezine jedine ljubavi jer je po svojoj prirodi bio - vukodlak. Sve je to bilo previše za Bellu te je skoro i sebe

i Edwarda odvela u smrt. Tako je Edward shvatio da bez nje nema smisla živjeti, a nije htio ugroziti ni njezinu sigurnost. Bella je znala rješenje. I željela je to, više od ičega. Htjela je postati poput njega. Htjela je i ona biti besmrtna!

Mlada američka spisateljica Stephenie Meyer stvorila je jedan od najčitanijih serijala današnjice. Serijal "Sumrak", koji za sada obuhvaća romane "Sumrak", "Mladi mjesec" i "Pomrčina", odjeknuo je svijetom i postao obvezna literatura u životima mladih. Niz događaja, likova i emocija povezuju stravu i romantiku u jedno. Povezivanje stvarnih i mitoloških bića dopušta čitatelju da zaroni u svijet gdje mašta caruje, ali da pritom ostane čvrsto na zemlji. "Sumrak" je svakako oduzeo dah mnogim ljudima, mlađima ili onima nešto starijim, nije važno. Ubraja se u najveća djela današnje književnosti za mlađe. Ako zavirite u stranice ovih romana, ako dopustite da vas svaka napisana riječ osvoji, bez sumnje ćete se zaljubiti u njihove likove i događaje, a teško ćete ih i ispustiti iz ruku. Mješavina straha i sigurnosti, sreće i tuge, mržnje i ljubavi zasigurno vas ne će ostaviti ravnodušnim. Briljanti likovi, fantastično smišljen tijek događaja, a uz sve to i jednostavan način pisanja osvojili su milijune mlađih diljem svijeta. Dopustite da mašta dotakne vaše srce, zaronite u divan svijet mitologije i stvarnosti, i putstvite da vas oni vode do samoga kraja toga svijeta. Do kraja putovanja Isabelle Swan, Edwarda Cullena i njihovih voljenih.

Marija Jurić - Ćivro 1. b

OVERLORD™

Nakon jako dugog sna Overlorda probudi vijest da je njegov pret-hodnik mrtav te je došlo veselo vrijeme da ga on naslijedi. Naravno, kako smo već navikli, došlo je vrijeme da spasimo ljudsku rasu od svih zala te svjetu donesemo blagostanje i mir? Ha, ne! Napokon je netko shvatio da nam je to dopiz... pardon, dosadilo, te je došlo vrijeme da se malo okrene ploča. Ovog puta nalazimo se u ulozi zlog "random evil laugh" Overlorda, čiji je cilj pokoriti carstvo i obnoviti vlastiti toranj, koji je u ruševinama. Eh, naš Overlord je u stvari jako mačo tip, a siguran sam da bi se svidio i našim stilistima s tim muževnim čeličnim oklopom, hetero sjekiricom te iznimno "cool" kacigom kroz koju se naziru njegove plamteće oči...

Kao svi pravi narko-bosovi, ni Overlord ne voli sam prljati ruke (zapravo nema nikakve druge povezanosti između narko-bosova i našeg protagonista, čisto da ne bi bilo zabune, je li). Iako i on ima oružje i par magijica koje ćete tu i tamo iskoristiti, sav pravi prljavi posao radit će Overlordovu minioni, mala, opaka, precool stvorena koja će vas uveseljavati tijekom čitave igre te slušati sve vaše zapovijedi. Minioni s veseljem obavlaju sve što im zapovjedite pa se bez problema i žrtvuju kako bi malo povećali vaše "healthe". Uništavaju sve što nađu na putu te si pritom sami nalaze oklop i oružje. Sve ostalo donose vama, a najviše će vas razveseliti kad popiju pivu i počnu urinirati po tepisima. Počet ćete s deset miniona, da biste pri kraju igre kontrolirali čak pedesetak, što ne će biti velik problem zahvaljujući jednostavnim kontrolama. Dok u početku imate samo smeđe minione, s vremenom ćete dobiti crvene, zelene i na kraju plave, a svaka "boja" ima svoju specijalnost. Smedji minioni su osnovni, najjači borci izbliza; crveni će za vas gasiti vatru te istu izdaleka bacati na protivnike (pritom paleći sve okolne lako zapaljive površine; malo ih je teže zaustaviti). Zeleni su poput rogueva, specijalizirani su za napadanje s leda - "backstabbanje", dok su relativno slabi ako ih se

Ilustracija: Igor Ramović

napadne sprijeda, a za vas će gasiti sve izvore otrovnih plinova; plavi su posljednji minioni koje ćete dobiti, jedini koji mogu plivati te jedini koji mogu "ressurectati" ostale minione.

Celični oklop te oružje koje sam spomenuo kasnije se mogu upgraediti, a s vremenom Overlord skuplja i nove magije te povećava svoj health/manu bar pa tako igra ima par RPG elemenata. Osim oklopa, cijelo vrijeme skupljate nove stvarčice za vaš toranj koji poslije vaša gospoda sređuje kako vama odgovara. Tako će vaša baza, vaš toranj, iz početne ruševine postati mjesto u kojem bi svaki zlikovac poželio živjeti. Spomenuta gospoda će vas kasnije i razveseliti (dobro, možda ne vas osobno, već našeg protagonista), onako kako to samo dame znaju. Igra je ponajviše "fantasy" avanturistički nastrojena, a Overlord (na žalost) nije zao kao što bi se možda dalo naslutiti. Iako imate izbor hoćete li biti zli ili - iznimno zli, sve zlo koje ćete činiti nije tipično Hitler-like zlo, već zapravo pošaljili

minione-da-sve-razbiju ili ne-daj-ljudima-hranu-nego-je-odnesi-u-toranj zlo. Taj pretjeran avanturistički štih tu i tamo zna ići na živce. Jedna od najinteresantnijih stvari u igri je humor, jer humora uistinu ima dosta, a čini se da su "developeri" bili dosta inovativni. Od vaših miniona, zvukova koje oni proizvode, raznih akcija koje rade (spomenuo sam pivu i uriniranje), preko gay elfova i ostalih poremećenih rasa kojima ćete pomoći, do neprijatelja s kojima ćete se susresti u igri. Overlord će vas natjerati da se tu i tamo doista nasmijete od srca.

Grafika u igri je sasvim pristojna, s interesantnim "fantasy settingom", koji pomalo baca na Fable. Osvjetljenje će zapravo određivati ugodaj u svim prostorima kroz koje ćete prolaziti sa svojim minionima. Nivo detalja, posebice na samom Overlordu, dosta je dobar, a efekti "spellova", koje ćete primijetiti kad ponekad bacite pokoji "spell", također su interesantni. Interesantno je i da igra nije pretjerano zahtjevna, pa će i oni s malo slabijim konfiguracijama uživati u "fantasy" svijetu Ovelorda. Glazba u igri je dobra, ništa spektakularno, ni posebno pamtljivo, no "voice acting" je predoobar. Glasovi svih likova su baš onakvi kako trebaju biti, a "voice acting" vašim minionima posebice daje na osobnosti. Nekada ćete ih poslati da razbijaju sve na putu, samo kako biste slušali zvukove koje ispuštaju. Ono "For Overlord", kada vam nešto donesu, jednostavno nikad ne će dosaditi. A. I miniona je dosta dobar, a iako čovjek ne bi rekao kada ih prvi put vidi, vaši mali gremlini su dosta inteligenti: sami će pronaći put do cilja koji ste im zadali, obaviti posao, kupiti nešto zlata ili oružja za sebe te se vratiti do (odnosno, iza) vas.

Moram priznati da je nedostatak ikakve mape u igri ponekad predstavlja problem. Nekoliko puta se dogodilo da sam se osjećao pomalo izgubljen ili bih cijelo vrijeme išao u krug te se na kraju vratio na mjesto odakle sam počeo, što bi one malo slabijih živaca moglo natjerati da počupaju koju dlaku s kose (ja svoju njegovano kosicu nisam čupao, naravno). Još jedan od sitnih problema je linearnost, iako ćete u početku stići dojam da imate velik izbor oko "questova". Kasnije shvatite da određen "quest" ne možete započeti ako onaj drugi nije obavljen. Jednostavno morate ići odrednim redoslijedom.

Ipak, Overlord je dosta inovativno i interesantno iskustvo, a ako zanemarimo pokoji manji problem s linearnošću / minionima, koji se utapaju ili zapinju (zna se dogoditi, ali stvarno rijetko), zasigurno je naslov koji treba probati. Ako ne zbog zanimljive grafike, fantasy svijeta ili solidne single-player kampanje, onda zbog genijalnih miniona i humora koji igra pruža.

DOBRO: Inovativnost, humor, voice acting, precool minioni

LOŠE: Pokoji frustrirajući problem, mogli biste podnijeti više zla :)

Naziv igre: Overlord

Zanr: Akcijska avantura

Proizvodač: Triumph Studios

Izdavač: Codemasters

Platforme: PC, X360

Min. konfiguracija: CPU 2.3GHz, 512 MB RAM, 128 MB grafička kartica, 2.5 GB hard

Prep. Konfiguracija: Athlon XP 2800+, 1 GB RAM, 256 mb grafulja

Datum izlaska: 29. lipnja 2007.

Multiplayer: Online, Co-op

Duje Kozomara, 2. c

DRAVACIJI

Predstavljamo vam tekst Nikoline Čaran, učenice 3.b razreda, koji je sudjelovao na županijskoj smotri Lidrana.

TRISTO PEDESET DUŠA I JEDAN PRSTEN

Sudbina i život putuju pod našim nogama, čineći smjernice koje trebamo pratiti da bi se dogodilo upravo ono što je zapisano negdje u zvijezdama i da se opravdao dosadašnji opis ljudskog karaktera. Stoga je suvišno raspravljati o onome što smo mogli učiniti, a nismo, o onome što smo učinili, a možda nismo trebali, jer ovaj svijet i univerzum poznaju samo jednu povijest duša i putanju sjećanja kojom ne prestano plovimo.

Pogotovo oni događaji, koje smatramo bezvrijednima i bezveznima, ostanu plutati na samoj površini svakodnevnice, stvarajući velike valove, bure i oluje, upravljavajući plimama i osekama našeg umu.

1. Još dok sam bila mala, osjećala sam tok dana što nepovratno odlaze u beskraj, putuju do neke druge mene koja će činiti i misliti isto što i ja. No, tada sam bila premlada da bih se opterećivala razlozima. Trčala bih majci u zagrljaj kad bi ona viknula: "Tristo pedeset duša!" Ja sam bila njezinih tristo pedeset duša, bila sam njezina misao i njezino tijelo. A onda sam pronašla svojih tristo pedeset duša, onih tristo pedeset što sam bila prije i onih tristo pedeset što će biti poslije. I one su me navele da zavolim onoga za koga one vjeruju da je mojih tristo pedeset srodnih duša. Nema veze što ova ja nije mogla predosjetiti patnju, osjetiti strah, jer to je sve mogla moja krv i moje tijelo. Ono se protivilo, drhtalo u njegovoj prisutnosti, a krv bi marširala i prskala svuda po meni, radila slapove i velike visoke vodopade kradući boju mojem licu i mojim usnama. Moj razum nije htio ni mogao prihvatiči činjenicu da moje duše grijše, jednostavno se nije htio prisjetiti, dopustio je mojim dušama da u meni oslobole jednu od tristo pedeset već odigranih priča. I zaboravila sam tko sam zapravo, tko će biti i tko sam bila jer su sve moje lijepe uspomene već bile na putu do zaborava.

Od tada je sva moja sreća bivala okupana u prljavim baruštinama, obgrljena zadahom sarkazma i gnjevna na sve one duše prije mene. Vjera u sreću je postala praznovjerje, a ja sam uživala u mučenju sebe same toliko da sam zavoljela zavaravati druge i spašavati se lažima. Svaku komediju bih nadjačavalu tragedijom uželi da do temelja uništim sve happy endove. Hulila sam i hulila na svemir sve dok nisam pronašla pravi razlog. Ova sada ja je napokon shvatila da tu nije kriva ljubav, ni tristo pedeset duša prije mene, možda čak ni ja, već samo tok dana, godina i stoljeća što nepovratno putuju i vraćaju se nekom drugom noseći ono isto što i meni.

I sada hodam po putanji sjećanja, gazim po još davno utabanom tlu, po crvenom tepihu Savršene Bezrazložnosti i proučavam površinu Svakodnevnicu. Ona je napokon mirna, te se stvari odražavaju onakvima kakve zapravo jesu. I vjetar mi je naklonjen jer napokon znam kamo plovim. No, samo se nadam da moja majka nije izgubila vjeru u tristo pedeset duša jer su je lagale baš kao i mene. Nadam se da nije hulila na svemir, već jednostavno podlegla činjenici da sve ima svoj uzrok i posljedicu, toliko pogubnu da ju je bilo potrebno rasporediti tako da ama baš svatko dobije približno jednak dio. A taj jednaki dio, koji nas zapada više igrom slučaja no ičim drugim, može biti dio bilo čega; dobrog i lošeg, neprocjenjivog i bezvrijednog. Važno je samo da tu dode neprimjetno i nezvano, i da odglumi neku bitnu prekretnicu u našem životu...

2. U nešto mladim danima mojeg života imala sam potrebu pomagati roditeljima ne shvaćajući da je moja pomoć beskorisna. I tako, ne radeći ništa, pronašla sam

u zemlji zlatni prsten s ugraviranim inicijalima I.V. Bio je prilično vezban, te mi je majka rekla da ga zadržim jer bi mi mogao donijeti sreću. Cijelo ovo vrijeme bio je odložen negdje sa strane, a ja bih ga se sjetila samo kad bih posumnjala u svoju sreću. On je bio tu samo kao čvrst argument da sam ja sama pronašla svoju sreću, da je ja posjedujem i da mi je nitko ne može oduzeti. Pronašla sam je pod vedrim nebeskim beskrajem dok je žarila u zemlji, tražeći ruke koje su je jednom nosile i kojima je bila namijenjena. I sad kad sam, takoreći, odrasla i racionalna osoba, moj prsten je počeo gubiti vrijednost. Sve sam događaje i zasluge počela pripisivati sebi ne mareći za ulogu toga prstena. Dapače, počela sam sumnjati u njega i u svoju sreću. On je i prije mene imao svoje odredište, a zemlja ga je poput zalutale pošte donjela baš meni. Prijе tri tjedna sam ga prodala uželji za zaradom i uželji da on pronađe toga ili tu I.V. kome je namijenjen, prepustajući se zemlji da mi opet doneše nešto novo; tugu ili sreću, strah ili hrabrost, zapovijed ili mogućnost izbora. Sada vjerujem samo da zemlja daje i zemlja uzima. Ona poput magna vuče i odbija stvari u smjeru koji njoj odgovara. Uspostavlja sklad među nama, a u trenutcima najveće muke šalje nam spokojnu tišinu kao jedini odgovor na sve. A onda nam daje potpuno pravo da tu tišinu popunimo onako kako želimo.

Vijesti, pogotovo one loše, uvijek bivaju donesene s krvim ljudima. Ako nema te loše vijesti, te osobe barem posluže kao nagovještaj novoga užasa. Odnesu te u svijet koji te uči da potpuno zaboraviš emocije i postaneš samo Prolaznik.

3. Sjedim pred kućom, pod raspuklim nebom. Kapi kiše napeto titraju po tlu, po mojim živcima. Podsjecaju na vrijeme kada su emocije još uvijek postojale, kada nisi trebao izvlačiti motiv, kada se živjelo iz pukog zadovoljstva. No, toga sada nema, već je ostavljeno daleko u neželjenim kutovima sjećanja. Vijest o njegovom odlasku izbrisala je svaku želju za postojanjem i novim početkom. Ostala sam sama s ogoljenim mislima. Ova samoča i tišina, uzaludni pokušaji poimanja ovog prostora i vremena sada imaju prizvuk pljuske za koju se pitaš jesli li je zaslužio ili nisi. Tražim novi svijet za njega, ne pokušavajući ni zamisliti s kojim je mislima napustio ovaj. Ne želim to ni zamišljati u strahu da Istina ne pogazi svaku Ljepotu. I on je činio isto. Nije govorio, već je nestajao s neizgovorenim riječima. I sada je prestao postojati. Ostao je samo u sjećanju onih koji se ne želete sjećati. Napustio ih je svih, vjerojatno u nadi da se ne bave lažnim utjehama, već šute kao i on.

I sada ostaje sve ono što je bilo prije, Ljepota opkoljena užitkom i skrivena u neizrecivoj Istini. Vjera u neizrecivo vraća one stare emocije i vrijeme kada se na Istinu gledalo s poštovanjem. Bezrazložna Ljepota i Istina opravdavaju njega i daju mu pravo na neki drugi svijet. Mene tjeraju da zbor njega povjerujem u Raj, jer da ne vjerujem i ne cijenim sve ovo, on bi se

vjerojatno protivio. I zaista, možda se on smije negdje na oblacima, u okvirima onih poznatih slika učinjenih od onih ljudi koji su za nas stvorili Raj, znajući da tako svejedno nisu lišeni samog Pakla.

Ono što iskače iz krivo zapamćenih sjećanja jest motiv da se mome bivstvu podari nekakav smisao koji neće biti neprestana asocijacija na ova tri sjećanja. Sve moje želje za shvaćanjem nečega su sam užaludna nastojanja da se na ovoj putanji sjećanja, noseći mojih tristo pedeset duša i purpurni plašt satkan od Istine i Ljepote, pronađe razlog za daljnji ostanak u ovoj koži.

No, uvijek mi ostaje pravo za konstruiranjem novih uspomena.. Nove uspomene pojasnile bi možda

Foto: Mia Mašić

moju priču o tristo pedeset duša, skup svega što jesmo, što smo bili i što ćemo biti, te priču o prstenu koji nestaje poput zemlje koja nam daje toliko mogućnosti da sami odaberemo put kojim ćemo ići, makar nas odveo od voljenih. Ali čemu kovati novi svijet kada ćemo i tamo od sebe napraviti žrtvu? Treba pustiti zemlju da radi što hoće, da održava harmoniju života. Tlo ljubi svaki naš korak, odbrojava ga i užima od nas onda kad smo to zaslužili. Zemlja ne zna za adresu, ne pita zaslužujemo li mi to zaista, nju ne zanima je li ovo nebo iznad nas poslijeratno ili je to nebo vječnog mira. Meni je dala ljubav skrivenu u prstenu osobe I.V. i ja je sada dajem drugima na izbor, jer svi smo vlasnici svega što postoji i svega čega više nema, šetaći nad poslijeratnom zemljom i duše pod oporavljenim nebom. Vjetar uspomenu proleti pored nas, puštajući nam da se opet sjetimo, da se opet nađu ruka u ruci i pogled u pogledu, jedini milodar što su nam ga podarili dani, sati i stoljeća. I svaki pogled, osjet i dodir ostavlja svoj trag negdje na nama. Više nije važno hoćemo li se mi toga sjećati, hoće li nam se nešto i nakon petog puta učiniti sasvim novim, važno je da naše tijelo to osjeća. Mi ne. A razum, koliko god bio podložan zaboravu, ponekad treba biti žrtvom. Barem zbog uspomena.

Nikolina Čaran, 3. b

BOLJE NITKO NEGO TI

Oprosti, nisam bila kraj mobitela,
nisam se mogla javiti
na ove tvoje pozive.

Daj molim te ne laži,
pun mi kufer tebe
i tvojih laži.

Kad bih joj to barem
mogao reći.
Što mi to imaš reći?
Ma ništa, bez veze!

Evo, malo ću lagati;
baš kao ti meni.

Hoćemo li ići zapasiti?

Aha, u tom grmu leži zec!
i mislio sam da ti nešto treba
kad zoveš ti mene.

Ma naravno!

Sad ću joj reći
ne želim prijatelje poput nje.
Želim prijatelje kojima ću
ja biti prijatelj uvijek,
a ne samo kada oni to hoće.

Slušaj, moram ti nešto reći.
Ma u biti ništa, reći ću ti
nekom drugom prilikom,
nije važno.
Vidimo se za pet minuta.

PJESMA VILENJAČKOJ DJEVI

Putovi nas naši vode preko planina i gora
Zato požuri, gospo naša,
Zovu nas, zovu daleka mora.

Vilenjački narod naš je tu
U tamnom, sjenovitom šumarku.
I naša srca tamo nas vuku.

Želja naša od svega je veća
Da se princeza mlada opet vrati
A među nama opet da zavlada sreća.

Plava kosa i zelene oči,
Nada naša uvijek budna,
Nestala je preko noći.

Ali' opet će ona doći
Ljepša nego bilo koja djeva,
A tama će u pakao poći.

Marija Jurić Ćivro, 1. b

NADA NIKADA NE UMIRE

Znaš, otkako si otišla,
često se sjetim tvojih riječi.
To mi puno pomaže.
Osjećam se bolje. Ispunjeno.

Rekla si mi da kad si
tužna
samo zatvoris oči
i osjećaš se boje.

Rekla si da ti se tada
probudi nuda
za tebe najjepši
osjećaj na svijetu.

Na žalost, često si
zatvarala oči.
Krupne, kestenjaste oči.
Prečesto si dozivala nadu.

Evo me sad, sjedim
kraj tebe, zatvorenih očiju.
Dozivam nadu.
Dozivam tebe.

Osjećam se bolje
jer ti si moja nuda.
Nema te više
a ja znam da si tu.

Znaš zašto znam?
Daj, sjeti se!
Sama si rekla:
Nada nikada ne umire.

NEMA GA VIŠE

Te noći sjediš u tami
Bojaš se i šaputati
Nadaš se da mrak i ja nismo sami
Bojaš se koračati.

Vidješ njegovo lice u sjeni.
Sve bijaše tiše i tiše.
Zadršće srce u meni.
Jer se sjetiš da ga nema više.

LJUBAV VIŠE OD ŽIVOTA VRIJEDI

U iskonskom miru sjedimo uz more
Vjetar mi prolazi kroz kosu.
Umirila sam se u tvom zagrljaju
Valovi nam pjevaju.

Daleko od očiju boli
Skrila sam anđela. Skrila sam tebe.
Zaključala te u svoje srce
Tebe, kojem sam pripadala.

Zora mi zatvara oči
I krađe mi tvoj lik.
Nestaješ u noći
Ali ljubav više od života vrijedi.

Antonija Vuković, 1. B

SUTRA, DANAS, JUČER

Često govore da je sutra
novi dan, novi početak.

Sutra je za mene danas,
sutra je za mene jučer.
Jučer je za mene danas.

Ja više ne znam prepoznati
sutra.
Ja više ne znam prepoznati
jučer.

Jučer, danas, sutra,
sve je postalo isto.
Početak i kraj
više nemaju razliku.

Jučer je novi dan,
novi početak.

Hrvoje Vrdoljak, 3. a

GLUPA PITANJA

lažu kada kažu
da ne postoje glupa pitanja
da postoje samo
glupi odgovori.

Kako si?

svi sa smiješkom na licu
kažu: dobro.
osim možda staraca
oni će se rado poхvaliti
visokim tlakom, mrenom,
možda novim kukom.

lažu kada kažu
da ne postoje glupa pitanja

Hrvoje Vrdoljak, 3.a

JE LI VRIDILO

Budiš se ujutro,
dlan ti automatski leti na čelo.
Zatvorenih očiju
šetaš do kuhinje, uzimaš vode.
Jedna čaša, druga
čaša, treća; him, kao sinoć.
Polako ti naviru sjećanja,
onim istim dlana udaraš se.
Uz posljednje gutljaje kave,
pitaš se je li vridilo?
Već idući vikend;
prva čaša, druga čaša, treća...

J'ai décidé de...

Avant, j'avais beaucoup de résolutions, mais les respecter – jamais!

Maintenant j'ai 16 ans, j'ai grandi et je suis sûr que je vais les respecter. J'ai une seule résolution. J'ai décidé de dormir moins. Dormir, c'est magnifique, mais quand je dors, j'ai moins de temps pour étudier et j'ai des problèmes à l'école. J'ai pris cette résolution deux jours avant la rentrée. Au début c'était très difficile parce que le matin et le soir j'ai des entraînements, mais maintenant c'est juste une habitude. Je dors assez, mais moins qu'avant. A l'école j'ai des bonnes notes. Maintenant je suis content et je crois que les bonnes résolutions sont des bonnes choses parce qu'avec les résolutions la vie est meilleure si elles sont bonnes. Il y a beaucoup de gens qui prennent des mauvaises résolutions, ce n'est pas bon!

Odlučio sam da...

Prije sam imao mnogo životnih odluka, ali ih nikad nisam poštivao.

Sada imam šesnaest godina, odrastao sam i siguran sam da će ih poštivati. Donio sam jednu jedinu odluku. Odlučio sam manje spavati. Spavati, to je divno, ali kad spavam, imam manje vremena za učenje i imam problema u školi. To sam odlučio dva dana prije početka škole. U početku je bilo veoma teško jer treniram i ujutro i navečer, ali sada – to je samo jedna navika.

Dosta spavam, ali manje nego prije. U školi imam dobre ocjene. Sada sam zadovoljan i vjerujem da su dobre životne odluke dobre za bolji život.

Na žalost, ima mnogo ljudi koji donose loše odluke, a to nije dobro.

Duje Živković, 3.a

NOVEMBER

One cold November.
You told me that
You'd love me forever.

You loved my smile
And I loved your touch.
But just for a while.
I guess we wanted too much.

I felt safe with you.
Just standing side by side.
Just doing what we do.
Enjoying that one ride.
You were everything and more.
You were my friend.
The man I adored.
I loved you in the end.
The first November rain
Brought you here.
Now, there is just pain.
You are not near.
The years passed by.
November is the one to blame.
With every November rain
I whisper your name.
Just one cold November
You told me that
You'd love me forever.

L'AMORE

Perché tutti siamo stranieri?
Perché la vita non può essere come una storia d'amore,
Una storia che ha un fine felice?
Noi siamo felici?
O ci esercitiamo davanti a tutti gli altri,
e non capiamo che gli altri si esercitano anche?
Il mondo; è pieno di bellezza-
È la natura, il mare il cielo, gli animali, le stelle...
La perfezione che Dio ha creato.
Perché l'amore... è un canto, un ballo.
L'amore governa tutta la vita.
È una ricchezza eterna.

FÜR IMMER DEINE

Meine Welt ist leer
Meine Stimme geht durch die Bäume
Mein Herz kann nicht mehr
Und leer sind meine Träume.

Die Welt weißt nicht was ich fühle
Und ich bin immer alleine
Sie wissen nicht was ich wünsche
Und warum ich weine...

Ich habe keinen Sommer, keinen Winter
Und dein Lachen habe ich nich'
Die Welt, aber was ist hinter?
Keine Antwort weil frage ich mich.

In einer anderen Welt, will ich gehen
Warum bin ich immer alleine?
Egal wo ich bin
Für immer deine...

STUDENI

Jedan hladni studeni.
Rekao si mi da ćeš me
Voljeti zauvijek.

Volio si moj osmijeh
I ja sam voljela tvoj dodir.
Ali samo na trenutak.
Mislim da smo željeli previše.

Osjećala sam se sigurno uz tebe.
Šamo stojeći jedno pored drugog.
Šamo radeći što mi radimo.
Uživajući u toj jedinoj vožnji.
Bio si sve i više od toga.
Bio si moj prijatelj.
Čovjek kojeg sam obožavala.
Na kraju sam te voljela.
Prva kiša u studenom
Donijela te ovdje.
Šada, to je samo bol.
Ti nisi blizu.
Godine su prošle
Studen je krivac za sve.
Ša svakom kišom u studenom
Šapćem tvoje ime.
Šamo jedan hladni studeni.
Rekao si mi da ćeš
Voljeti me zauvijek.

LJUBAV

Zašto smo svi stranci?
Zašto život ne može biti kao jedna ljubavna priča,
Priča koja ima sretan kraj?
Jesmo li sretni?
Ili glumimo pred drugima
I ne razumijemo da se i oni pretvaraju također?
Švjet je prelijep.
On je priroda, more, nebo, životinje, zvjezde...
Šavršenstvo koje je Bog stvorio.
Ljubav je pjesma, ples.
Ljubav potpuno vlada životom.
Ona je vječno bogatstvo.

ZAUVIJEK TVOJA

Moj svijet je prazan.
Moj glas prolazi kroz drveće.
Moje srce ne može više
I prazni su moji sni.

Švjet ne zna što ja osjećam
I zašto sam uvijek sama.
Oni ne znaju što ja želim
I zašto plačem.

Ja nemam ljeta, nemam Zime
I tvoj osmijeh nemam ja.
Švjet, ali što je iza?

Nema odgovora dok se pitam.
U neki drugi svijet želim poći.
Zašto sam uvijek sama?
Svejedno gdje sam.
Zauvijek tvoja...

Antonija Vuković, 1.b

Maja Sladić, 3.c

Antonija Vuković, 1.b

SPORTSKI PODVIZI NAŠIH GIMNAZIJALACA

ŠKOLSKI SPORTSKI KLUB

U našoj školi djeluje Školski sportski klub, koji vode prof. Melić i prof. Maleš. Dovoljno je pogledati osvojene medalje i sve će vam biti jasno.

Iako naša škola rađa velike jezikoslovce, neki su sportski talenti jednostavno nenadmašni. Školske zidove krase priznanja za brojne projekte, ali oni najsjajniji i većini najzanimljiviji ipak su oni sportski.

Naši učenici sportaši odazvali su se raznim školskim sportskim natjecanjima i redovitim dolascima na treninge Školskog sportskog kluba. No, bez upornosti naših profesora Idriza Melića i Katice Maleš ovakvi uspjesi ne bi bili ostvareni. Iako naš Školski sportski klub postoji tek jedno desetljeće, obuhvatio je sve sportove i donio značajne nagrade. Klub organizira pripreme za školska i međuškolska natjecanja grada Splita, a ukoliko se postignu dovoljno dobri rezultati, i županijska. Zapaženi rezultati postignuti su u rukometu, košarci te jesenskome i proljetnom krosu.

U posljednjim generacijama naša škola bila je počašćena vrsnim sportašima. Stoga im je, poštujući njihov trud i talent, pružala veliku podršku i toleranciju. Neki ljudi ne shvaćaju kako je učenicima koji su se posvetili sportu teško pratiti gimnazijski

program uz redovite i naporne treninge. No, mi smo uvjereni da naši sportaši nisu naišli ni na kakve zaprjeke upravo zahvaljujući profesorima koji su im u raznim situacijama izišli ususret.

Trenutačno je košarka najaktualniji sport u školi zahvaljujući našim učenicama košarkašicama, ali i ostatim ambicioznim učenicama koje su pomogle pri osvajanju titule gradskih prvakinja. Dobri rezultati su postignuti uz malo truda te uz nešto više šale i talenta. Posebne hvale su upućene našim profesorima koji su redovito dolazili na utakmice, pokazujući time veliku podršku našim gimnazijalcima.

go nagrada iz raznih sportskih disciplina, razvijajući tako barem neke od talenata s kojima smo ušli u ovu školu.

Ivana Borozan, 3.c
Nikolina Čaran, 3.b
Katarina Sučić, 3.c

SPORT	ODLIČJE	GODINA
Proljetni kros	1. mjesto (grad)	1992./1993.
Rukomet (ž)	1. mjesto (grad)	1993./1994.
Odbojka (ž)	1. mjesto (grad)	1994./1995.
Streljaštvo	1. mjesto (grad)	1996./1997.
Odbojka (ž)	2. mjesto (grad)	2002.
Rukomet (m)	1. mjesto (grad)	2003./2004
Rukomet (m)	1. mjesto (županija)	2003./2004.
Atletika (ž)	3. mjesto (grad)	2005.
Nogomet (m)	3. mjesto (grad)	2005.
Proljetni kros (ž)	3. mjesto (grad)	2005./2006.
Košarka (ž)	1. mjesto (grad)	2006./2007.
Košarka (ž)	2. mjesto (županija)	2006./2007.
Košarka (ž)	1. mjesto (grad)	2007./2008.

Što drugo reći ili poželjeti osim da stvari u školi ostanu iste, barem što se sporta tiče, te nastave još godinama braniti ugled škole. Ovakva je situacija povoljna za kontinuitet Školskog sportskog kluba, koji će bez sumnje donijeti još mno-

Čačak-tours travel agency vam predstavlja:

DUGOPOLJE SVE U CIJENI

*Dugopolje, selo u dva reda,
Iz daleka k'o New York izgleda!*

1. DAN

Polazak u 6:00 h sa Solinske te ukrcavanje u hladnjače.

Obvezno ponijeti kape, šal i rukavice. U slučaju da nema mjesta, mogućnost ostavljanja prtljage u hladnjačama te put kamionom (Tamićem), u stražnjem dijelu. Dolazak u Dugopolje u 6:30h i smještaj u polje babe Mare pod šatore.

- U slučaju pogleda na kupus plaća se dodatna naknada.

Odmor i besplatni fažol! Slijedi iznimski doživljaj okopavanja krumpira nakon čega dolazi besplatni gulaš! Tko više okopa, više gulaša. Večernji izlazak u kafić u Lesnini.

Ilustracija: Igor Ramović

2. DAN

Buđenje u 6:00h. Tko se zadnji probudi, mora zalijavati blitvu. Odlazak u Solin, razgledavanje Salone, poslije čega slijedi slobodno vrijeme. Povratak u Dugopolje. Vožnja kroz Dugopolje traktorima, slušanje glazbe na tranzistorima, mogućnost izbora između čak tri radio programa. Ručak – domaće tripice i feta kruha. U slučaju da pojedete više od jednog tanjura, plaća se dodatna naknada! Slijedi slobodno vrijeme za razgledavanje Dugopolja te večernja zabava uz barba Božu i njegovu usnu harmoniku.

3. DAN

Buđenje u 6:00h, tko se zadnji probudi, mora odvesti koze na ispašu. Poredak u dvije linije te polijevanje gumom (tuširanje). Odlazak u Dicmo, razgledavanje benzinske postaje te povratak u Dugopolje. Ručak u štali te testiranje mekinja. Poslije slijedi igra s malim pajcekim i valjanje u blatu. Navečer u polju organiziran ples u kolu uz super večeru – pečene svinjske nogice.

Ilustracija: Antea Gospodnetić

4. DAN

Buđenje rano ujutro, povratak u Split. Tko zakasni u hladnjaču – ide auto tabanićem!!!!

Info:

U cijenu je uključen:

- prijevoz
- smještaj
- ulaznica za Salonu
- tuširanje na gumu
- večernji program
- hrana

**ZAŠTO SKUPO, ZAŠTO BOLJE,
KAD IMAMO DUGOPOLJE!!!!**

*Ponudu pripremila:
Antea Gospodnetić, 3. a*

UPUTE RAZREDNICIMA

SPRIJEČIMO NASILJE NAD UČENICIMA

PREDGOVOR

Drage razrednice i razrednici!

Zivimo u svijetu u kojem vlada nasilje nad djecom pa sam smislio način kako djelomično spriječiti nasilje nad školskom djecom. Nasilje ne mora biti samo fizičko, ono može biti i psihičko. Jedan od razloga bilo kakvog oblika nasilja nad učenicima je loša ocjena. Po mojem mišljenju, to bi se sigurno promjenilo kada bi razrednici imali malo drugačiji pristup prema roditeljima kada dođu na sat primanja. Nadam se da ćete, drage razrednice i razrednici, dobro proučiti sljedeći tekst te postupiti u skladu s opisanim. Imajte na umu da je sljedeći tekst napisan kako biste SPRIJEČILI NASILJE koje roditelji vrše nad djecom zbog loših ocjena.

S poštovanjem, MINISTAR ZNANOSTI,
OBRAZOVANJA I ŠPORTA
Dr. Nedrag Izašumac

INVOKACIJA

Srdžbu roditeljsku iskorijeni, boginjo razrednice,

Pogubnu za tvoje učenike mile, kojano bi im mogla zadat' tisuću jada.

Snažne duše tvojih učenika ne bi uspjele to podnijeti.

Poslana si tu da ih spasiš.

Psi će ih pojesti kad ih roditelji izbace na ulicu.

Otkad su tu u školi samo se uzdaju u te, boginjo!

I. DIO

1. ČIN: LATINSKI JEZIK

Roditelj: Odakle ove jedinice iz latinskog, ne znam za to!

Tko se ne bi smilovao nad ovako dobrim učenicima?

Razrednica: Ma svatko u razredu ima iste ocjene iz latinskoga. Potpuno razumiem djecu, i ja sam muku mučila s latinskim. Mnoštvo deklinacija, konjugacija, sva živa čuda, a na kraju ništa od toga. Bit će to bolje, vidjet ćete!

2. ČIN: ENGLESKI JEZIK

Roditelj: Za ove loše ocjene iz engleskoga ja ne znam.

Razrednica: Znate što, ovo je jezična gimnazija i engleski je glavni jezik. Imaju jako kvalitetnu profesoricu koja puno daje i puno traži. Ne će tu biti problema, ne brinite. Vaše dijete je jako bistro.

3. ČIN: FRANCUSKI JEZIK

Roditelj: Vidim tu neke jedinice. Što je to?

Razrednica: To je sve iz onih njihovih diktata. Stvarno mi nije jasno kako cijeli razred može tako loše napisati diktat. Ali, eto, srećom, profesorica ne gleda tako strogo na diktate pri zaključivanju. Zna i ona da im svi oni akcenti nikada ne će sjesti kako treba.

4. ČIN: LIKOVNA I GLAZBENA UMJETNOST

Roditelj: Zar i iz umjetnosti ima negativne ocjene?

Razrednica: Nemojte se obazirati na to, svakom se dogodi. Nije to ništa, može se odmah ispraviti. Vidjet ćete sljedeći put kad dođete.

5. ČIN: FIZIKA, MATEMATIKA, KEMIJA

Roditelj: Ma ne mogu vjerovati, opet jedinice!

Razrednica: To Vam je klasična muka. Učenici su došli u jezičnu gimnaziju samo

kako bi pobegli od prirodnih predmeta. Ali profesorice im nisu loše, ne bacaju, to je jedina sreća. Vidjet ćete, brzo će se to ispraviti.

6. ČIN: BIOLOGIJA I GEOGRAFIJA

Roditelj: Za ove jedinice ja ne znam. Odakle to?

Razrednica: Brzo će to ispraviti, budite uvjereni. Aha, evo sada vidim. Sada mi je sve jasno. Ispitivanje je bilo na x. y. datum, tada su pisali onaj drugi kontrolni pa vjerojatno nisu stigli naučiti. Što ćete, to se svima događa.

NAPOMENA: Bilo bi poželjno izreći što više komplimenata o učeniku tipa: bistar, lako pamti, pristojan, nitko se ne žali na njega itd.

II. DIO

UVOD

Kao što već znate, roditelje jako ljute i neopravdani sati. Sve te puste odgojne mјere kako ih razljute te mogu postati nasilni prema učenicima. Mogli bi nauditi našim milim učenicima, a da nema njih, ni mi ne bismo imali posao.

KAKO TRETIRATI NEOPRAVDANE SATE

Drage razrednice i razrednici, najbolje bi bilo sljedeće: sve opravdajte! Možda ne baš sve, ali bar one prve sate. Znamo da naši dragi učenici vole spavati. Neki putuju iz Solina, Kaštela, a neki čak s Mejaša.

KAKO RODITELJU POKAZATI NEOPRAVDANE SATE

Kada roditelji dođu, savjetujemo za dobrobit naših učenika da malo 'zamaglite' te neopravdane. Npr. ako učenik ima sedam neopravdanih, lijepo kažite da ih je samo pet, što je dobro jer skoro više od polovice razreda ima duplo više.

I na kraju: IMAJTE NA UMU, SVE ZA NAŠE UČENIKE. NEKA VAS PONESE GESLO: STOP NASILJU NAD UČENICIMA!

Hrvoje Vrdoljak, 3.a

ZANIMLJIVOSTI – PSIHOLOGIJA

Zaljubljeni ste ako mislite da je ON seksi poput Brada Pitta, pametan kao

Henry Kissinger, plemenit kao princ Charles, duhovit kao Woody Allen i razvijen kao Jimmy Connors.

Volite ga ako ste shvatili da je seksi kao Woody Allen, pametan kao Jimmy Connors (jel' to neki nogometniški?), duhovit kao princ Charles, nabiljan kao Henry Kissinger i nema baš ništa od Pitta, ali – ipak ste s njim.

S. Peele i A. Brodsky, psiholozi, tvrde kako je ljubav što je veličamo na Valentinovo svojevrstan oblik ovisnosti. Korisnici ove vrste ljubavi, naime, pokazuju znakove povećanja tolerancije i apstinencijske krize – tipične ovisničke simptome. Eto, u početku su ljubavnici zadovoljni i samo kratkim zajedničkim trenutcima, no kako im se s vremenom povećava tolerancija, potrebne su im veće doze dok ne dođe do stadija kad više ne mogu jedno bez drugoga. Kad su u nemogućnosti nafiksati se, počinju se znojiti, tresti... ako se kojim nesretnim slučajem razdvoje na duže vrijeme (ljubljeni je u WC-u) osjećaju se kao da su im

sve lađe potonule. Prolaze kroz agoniju s kojom žele upoznati sve one što su ih spremni slušati. Ili nisu.

Etape ljubavi:

- Do 20 godina: tražim ljubav
- 20 godina: imam ljubav
- 30 godina: je li to ljubav?
- 40 godina: ne, to nije ljubav!
- 50 godina: gdje je ljubav?
- 60 godina: što je ljubav?

(prof. dr. Vid Pečjak, psiholog)

Varijacije na temu poljupca

- više se virusa prenese rukovanjem nego ljubljenjem
- ljubeći se, oči zatvara čak 97% žena i samo 37% muškaraca – pokazalo je jedno kanadsko istraživanje
- pri ljubljenju muškarcima se puls ubrza do 110 otkucaja, a ženama nešto manje
- ako su za jedan poljubac potrebne tri kalorije, tisuću poljubaca znači gubitak od pola kilograma
- car Tiberije zabranio je u starom Rimu ljubljenje kako bi spriječio izbjeganje epidemije herpesa

- danas je ljubljenje na javnom mjestu kažnjivo u Kuvajtu
- prvi filmski poljubac prikazan je 1896. god.; cijeli je taj film trajao 30 sekundi

Za većinu ljudi simbol ljubavi je srce. No, neki više drže do svoje jetre nego do srca. Berberke iz sjevernog Maroka će muškarcu svoga života reći: Zarobio si mi jetru. Jetra se tamo smatra središtem ljubavi zato što je to organ važan za dobru probavu, dakle i za sreću. (Mi znamo puno više onih koje će muškarцу kojeg žele izbaciti iz svoga života reći: Ideš mi na jetra.)

Ako bismo baš trebali optužiti neki organ za ljubav, onda je to najprije – hipofiza. Hipofiza moja i tvoja u ljubavi stoje.

Preuzeto iz knjige: Majda Rijavec, Dubravka Miljković: Srce moje i tvoje u ljubavi stoje, IEP, Zagreb, 2002.

Foto: Ana Opačić

STVORITE LAŽNA SJEĆANJA!

Evo načina da u sebi stvorite sjećanje na ono što zapravo niste doživjeli.

► Na djelu

Pokažimo kako se konstruiraju lažna sjećanja na primjeru dvaju popisa riječi. Prvo se zagledajte u riječi iz tablice 1-1 i naglas ih pročitajte, a zatim pokušajte ispisati sve riječi s popisa kojih se možete prisjetiti.

Tablica 1-1:

KONAC	TOČKA	BOL
OŠTRICA	UBOD	INJEKCIJA
OKO	NAPRSTAK	ŠPRICA
ŠIVANJE	PLAST	ZAVOJ
OŠTAR	TRN	PLETENJE

Učinite istu stvar sa sljedećim skupom riječi iz tablice 1-2; naglas ih pročitajte i po sjećanju ih ispišite na papir.

Tablica 1-2:

KREVET	BUĐENJE	HRKANJE
ODMOR	KUNJANJE	DRIJEMEŽ
BUDNA	DEKA	MIR
UMOR	ZASPATI	ZIJEVATI
SAN	USNUTI	POSPAN

Da bi trik imao najbolji učinak, popise s riječima kojih se možete sjetiti ispišite prije nego nastavite s čitanjem.

Ne brinite što se nekih riječi ne sjećate. Ali, nalaze li se na popisima riječi "igla" i "spavanje"? Ako da, znajte da su te dvije riječi utvare vašeg uma: njih nema ni na jednom popisu! To

je Deese/Roediger/McDermottova paradigma, skraćeno DRM, i ona ističe kako pogrešnost pamćenja ne završava nedostatkom informacija nego uključuje i čiste izmišljotine.

Ipak, treba reći da se od ispitanika s kojima se provodi ova tehnika traži da ne pogađaju, a tipično je da nakon svega izjavljuju kako su zapisali "ključni mamac" (mamac je ona riječ za koju smo vas pitali jeste li je vidjeli, a nije se nalazila ni na jednom popisu, npr. igla) ne zato što su imali osjećaj da su vidjeli nego zato što se zaista sjećaju da su je vidjeli.

Drugim riječima, izjavljuju da postoji subjektivni doživljaj riječi koje nema.

► Kako to radi?

Još uvjek se raspravlja o točnim uzrocima ovog fenomena. Očigledno je da je bitna sličnost navedenih pojmovima s mamcem – te su riječi pojmovi povezani s mamcem. Popularan je argument prema kojem su pojmovi u umu reprezentirani relacijskom mrežom, u kojoj je susjedni član najbliža povezana riječ: kad se neki pojам istakne, on prenosi aktivaciju na okolne čvorove, pa su prema DRM-u istaknuti svi susjedni članovi mamca, što je onda uključuje onolikou sigurno koliko je sigurno da ćete potpaliti kuću ako zapalite vatru svuda oko nje. Dakako, što je više povezanih riječi, iskočiti će više utvara.

► U životu

Jasno je da nam se ideje mogu ubaciti u glavu kroz stražnji ulaz. U umu se mogu stvoriti misli već i zaključivanjem i asociranjem, a ne samo izravno. Štoviše, tvrdnja ili prijedlog izraženi eksplicitno mogu isprovocirati ljude na neslaganje.

Ako hoćete uvjeriti ljude u nešto – na primjer, da je vaš proizvod nekako bolji, pametniji ili zdraviji – možda je bolje implicirati asocijaciju, a ne ponuditi direktnu tvrdnju koja se može osporavati.

DRM otkriva kako možemo zaobići racionalne kanale i postići taj cilj direktno u samom pamćenju, tako da iskoristimo sklonost mozga da izvlači na površinu ideje i pojmove uslijed izloženosti njihovim asocijativima.

Ovaj trik osim toga služi i kao ograničen primjer za istinski lažno sjećanje. Događaj može biti lažno poznat, ili mu izvor može biti pogrešno prepoznat – čak do te mjere da može pobrkat maštu i stvarne događaje iz prošlosti ili sadašnjosti. Sada vidimo da je u mozgu moguće proizvesti informacije kojih tamo uopće nije bilo. K tome, istraživanja su pokazala da se ljudima u dnevnik mogu unijeti potpuno lažni, ali vjerodostojni događaji, koje oni prihvataju kao stvarne.

Prema knjizi: Tom Stafford i Matt Webb: Tajne uma – sto hakerskih trikova našeg mozga, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2005.

BISERI IZ ŠKOLSKIH KLUPA

Napravile smo izbor najsmješnijih trenutaka iz školskih klupa. Sada vam ih predstavljamo.

Prof. Antonijević: Zna li netko Očenaš na engleskom?

Učenica: Ja znam.

Profesorica: A bi li vi drugi tili naučit?

Učenik: Ne bi! Bog razumi i hrvatski.

Prof. Antonijević (učeniku): Što si se ti uskokodaka?

Učenik: A jea sam kokoš sinoć.

Prof. Lučić: Kako se kaže razredna knjiga?

Učenik: Dosjei X.

Prof. Lučić: Što je to il tetto?

Učenik: Teta.

Učenica pokušava pročitat broj 220: Due cento twenty.

Prof. Lerotić: Kakvo je vrijeme? (pojasno ili mjesno)

Učenik: Sunčano.

Prof. Lerotić: Ma evo tebi jedna sunčana.

Prof. Lerotić: Reci mi sve o Njemačkoj.

Učenica: Pa... Glavni grad je Berlin.

Prof. Lerotić: A je, to zna i Nevenka koja mi je jutros prodala peršin!

Prof. Korljan: Morate odlično znati Marka Marulića. On je vrlo važan za nas Spiličane.

Učenica: E, ja sam iz Dugopolja pa onda ne triban.

Učenik: Što je po zanimanju gostioničarka Mirandolina?

Prof. Korljan: U kojem se dijelu Biblije spominje pogodba s vragom? U knjizi o?

Učenik: O kriminalu.

Prof. Korljan: Što je moto?

Učenik: Keksi.

Prof. Melić: Dobit ćeš za ocjenu broj koji Stipe Pletikosa ima na dresu.

Učenica: Aha! Znači 5!

Učenik: Upala moždanih ovojnica je sifilis.

Prof. Juranović: Što je to anafilaksija?
Učenica: Poznata tenisačica iz Poljske.

Časna: Koje su tri oznake Crkve?
Učenik: Pop, časna i oltar.

Časna: Nema 5 onome tko ima ukor pred isključenje.

Učenica: Ma dajte, časna. Svakome se omakne.

Neke učenice gledaju ocjene u dnevnik.

Učenik: Profesore, mogu li i ja pogledat?

Prof. Begović: Poslije. Prvo njih pusti.

Učenik: To je zato šta san crn, jel tako?

Prof. Parčina: Što je pjena?
Učenica: Čarli u vodi.

Prof. Parčina: Jeste li donijeli knjige?

Većina: Ne.

Profesorica: A jeste li donili spremnost za rad?

Učenik: To mi je ostalo doma.

Prof. Parčina: Je li to jasno k'o dan?
Svi: Je!

Prof. Parčina: Je, jasno je k'o dan kad je pomrčina sunca.

Učenica na ploči napiše označku za povratnu reakciju.

Prof. Parčina: Što će ti ta povratna? Kad čovjek umre, nema povratka.

Prof. Vrščaj: Zašto nisi naučila, a znala si da ču te pitati?

Učenica: Tek sam jučer dobila knjigu.

Prof. Vrščaj: Mogla si prije fotokopirati barešto.

Učenik (čita s početka knjige): Nijedan dio ove knjige ne smije se umnožavati, fotokopirati ni na bilo koji drugi način reproducirati bez nakladnikova i autorova pismenog odobrenja.

Kasnije...

Prof. Vrščaj: A šalabahtere možeš kopirati.

Učenik: Pa to je moje autorsko pravo.

(Nakon preduge skladbe)

Prof. Peroš: I evo slušajte – padne u pakao.

Učenik: A fala Bogu više.

Prof. Đakun: Neš ti te vaše lektire. Same pjesmice.

Učenica: To je roman u stihu.

Prof. Đakun: Je, moš mislit. Je i ti u svašta viruješ.

Prof. Đakun (učenici): Jesi li napisala domaći rad?

Učenica: Ostala mi je teka doma, ali sam napisala.

Prof. Đakun: Ta laž datira iz 13. stoljeća prije Krista.

Profesor vidi da je učenica napisala domaći rad u školi i u imeniku gleda njenu adresu.

Prof. Đakun: Je li ovo trica: Lora – Lovrinac? Vidim kako se rukopis mrsa. Bit će si sjedila u stražnjem dijelu.

Prof. Milišić: Blicevi su stresno stanje. Njima dokazujemo da ništa ne radite i ne zname, a to znamo i inače.

Nakon rješavanja zadataka...

Učenik: Da san normalan, poludija bi.

Prof. Milišić: Gdje su sinusi?
Učenik: U nosu.

Prof. Vuković: Kad bi sutra temperatura bila 36 C i kad bi sunce ponovo sjalo, što bi vas obuzelo?

Učenik: Znojenje.

Prof. Vuković: Zašto je naš mozak naboran?

Učenik: Što više učimo, sve se više bora.

Drugi učenik: Onda je meni cili gladak.

Prof. Biškić: Što je s Europom nakon Bečkog kongresa?

Učenik: U nebulozi je.

Prof. Biškić: Porez na zemlju u srednjovjekovnoj Slavoniji naziva se?

Učenik: Miraz.

Zapisale: Lara Buljubašić
i Tea Spahija, 3. f

PROJEKTI NAŠE ŠKOLE

U školi imamo mnogobrojne izvannastavne aktivnosti i projekte na kojima sudjeluju učenici i dječatnici. Nabrojat ćemo neke od njih.

HRVATSKI JEZIK:

- DRAMSKA DRUŽINA DRUGE dramska je grupa koja redovito sudjeluje na Državnom Lidranu s uvijek zanimljivim predstavama
- KNJIŽEVNI KLUB ČETVRTKOM organizira književne večeri na kojima sudjeluju i poznati književnici, ove školske godine Olja Savičević – Ivančević i Marko Pogačar
- NOVINARSKA GRUPA izdaje časopis Drugačiji.

ENGLESKI JEZIK:

“Europa u školi”- natjecanje putem Interneta; “Young artist”-dramska grupa gdje učenici pišu, režiraju i izvode drame na engleskom jeziku.

TALIJANSKI JEZIK:

a) “JADRANSKO MORE - MORE MIRA” u Anconi - učenici u svibnju (3-4 dana) borave na znanstvenom kongresu gdje drže predavanja na određene teme, ali i predstavljaju svoju školu, grad Split i Republiku Hrvatsku audiovizualnim prezentacijama (projekt međunarodne razmjene učenika.) Ove školske godine tema je bila “RIVA - SRCE GRADA” - povjesni pregled naše rive do danas.

b) RIMINI - učenje stranih jezika, druženje, zabava, dva tjedna usavršavanja talijanskog jezika pod stručnim vodstvom profesora.

FRANCUSKI JEZIK:

a) dramska grupa “LES CIGALES” / CVRČCI/ piše, režira i izvodi drame na francuskom jeziku (već su dva puta sudjelovali na manifestaciji “PROLJEĆE GIMNAZIJALACA” u Marseju i Nici), a svake godine sudjeluju na Danima frankofonije, gdje preko drama, recitala i izložbi populariziraju učenje stranih jezika.

b) Škola ima IZVORNOG LEKTORA koji učenicima drži jezične vježbe na francuskom jeziku (učenje stranog jezika putem interneta)

c) DELF – međunarodni ispit iz francuskog jezika organizira se svake godine za učenike 2., 3. i 4. razreda / **omogućen direktni upis na studij francuskog jezika**

c) Natjecanja - učenici na županijskoj i državnoj razini svake godine osvoje od 1.-3. mesta

NJEMAČKI JEZIK:

- uz redovnu nastavu, učenici sudjeluju na raznim manifestacijama gdje se uči njemački jezik npr. Dani njemačkog jezika i sl. Ove školske godine nastupili su s predstavom “ARBAITSAMT” (Ured za zapošljavanje) na Danima njemačkoga jezika. Suradnja je stalna i sa Goethe institutom.

SPORTSKI KLUB II. GIMNAZIJE:

- izuzetni sportski rezultati gotovo svake god. Od 1.-3. mesta na Županijskim natjecanjima u košarci, odbojci, stolnom tenisu, krosu, Marjanskoj štafeti i sl.

EUROPSKI KLUB II. GIMNAZIJE:

- osnovan u školi pod motom “MISLITI EUROPU HRVATSKI” pokriva projekte na stranim jezicima, ali i samostalno realizira aktualne teme ovisno o željama učenika npr. PREMA KULTURI LJUDSKIH PRAVA (radioalice, tribine...), INTERKULTURALIZAM U EUROPI (suradnja s Europskim domom u Slavonskom Brodu), PARLAMENT MLADIH – ŠKOLA DEMOKRACIJE.

EU QUIZ – natjecanje iz poznавanja Europske unije

Izložbe: Holokaust, razne druge obljetnice

Posjet HRVATSKOM SABORU – u okviru predmeta Politika i gospodarstvo

VJERONAUK:

- interdisciplinaran pristup učenju i komunikaciji: već 13 godina zaredom učenici putuju u Rim na duhovno i kulturno hodočašće mladih uoči Cvjetnice (prijem kod Svetog Oca, emisija na Radio Vatikanu)

Humanitarne aktivnosti:

- darivanje krvi u organiziranim akcijama (suradnja sa Crvenim križem) – organizira grupa ‘PRIJATELJI MALOGA ISUS-a’ posjet starima i nemoćnim, djeci u dječjim domovima, izrada božićnih čestitki i druge karitativne aktivnosti.

Učenici također imaju mogućnost školovanja u inozemstvu putem MEĐUNARODNIH STIPENDIJA koje redovito realiziramo u našoj školi (do sada u SAD-u, Kanadi, Irskoj, Italiji, Austriji, Norveškoj...)

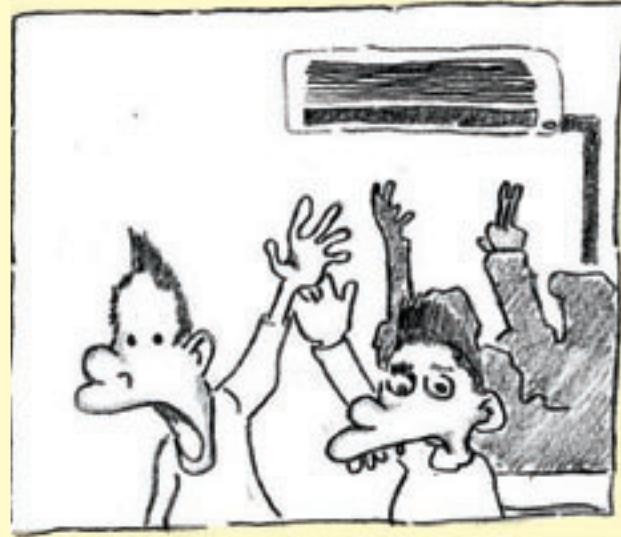

Hodočašće u Rim – Foto: iz arhiva škole

Književni četvrtak – Foto: Dea Košta

PITATE LI SE KOJA JE MOUKA? KAO ETO TELEVIZITA KAŽE:
TAJNA JE U OKUSU...

